

SỐ 7/2025

CHUYÊN ĐỀ: HỌC TẬP AN TOÀN HIỆU QUẢ TRÊN MÔI TRƯỜNG MẠNG

MỤC LỤC

I. KIẾN THỨC VÀ KỸ NĂNG SỐ CƠ BẢN

1. Làm thế nào để sử dụng thiết bị thông minh an toàn, hiệu quả cho học tập.....	4
2. Ưu điểm, nhược điểm của các nền tảng học trực tuyến dành cho học tập.....	6
3. Hướng dẫn cài đặt ứng dụng Zoom về điện thoại miễn phí.....	9
4. Hướng dẫn sử dụng công cụ trí tuệ nhân tạo ChatGPT trong nghiên cứu và viết luận văn cho sinh viên, học sinh.....	10
5. Hướng dẫn kỹ năng sử dụng Internet an toàn và phòng tránh lừa đảo trực tuyến cho học sinh - sinh viên.....	12
6. Ứng dụng Canva trong thiết kế bài thuyết trình.....	14
7. Đề xuất triển khai thí điểm nội dung giáo dục trí tuệ nhân tạo trong giáo dục phổ thông.....	17
8. Giáo viên tiểu học Hải Phòng tích hợp trí tuệ nhân tạo vào tiết học lớp 2.....	19

II. TRAO ĐỔI THẢO LUẬN

1. Ứng xử văn minh trên mạng - Nền tảng xây dựng môi trường số an toàn cho học sinh, sinh viên.....	20
2. Phát huy năng lực nghiên cứu, sáng tạo của học sinh Hải Phòng qua giáo dục STEM.....	22
3. Bảo vệ trẻ em trên không gian mạng.....	26
4. Xây dựng Hải Phòng thành thành phố học tập số	28
5. Giáo dục kỹ năng số cho học sinh, sinh viên để xây dựng môi trường số an toàn, văn minh	32
6. Đào tạo thế hệ học sinh tự tin, hội nhập trong kỷ nguyên số.....	35

III. HỎI ĐÁP

1. Làm thế nào để học sinh, sinh viên sử dụng nền tảng học trực tuyến hiệu quả?.....	38
2. Ứng xử đúng của học sinh, sinh viên trên mạng xã hội?.....	38
3. Những lưu ý gì khi dùng điện thoại thông minh cho học tập?.....	39
4. Công cụ giúp học sinh, sinh viên sáng tạo nội dung số?.....	38
5. Kỹ năng số cần có của học sinh, sinh viên trong hợp tác và hội nhập quốc tế?.....	39
6. Làm sao học sinh, sinh viên quản lý thời gian và tập trung học tập hiệu quả?.....	40
7. Kinh nghiệm chuyển đổi số nào từ nước ngoài có thể áp dụng cho học sinh, sinh viên Việt Nam?.....	40
8. Học sinh, sinh viên cần làm gì để quản lý thông tin và bảo mật khi sử dụng các nền tảng AI?.....	41
9. Học sinh, sinh viên cần đạt khung năng lực số và năng lực AI như thế nào?.....	41

LÀM THẾ NÀO ĐỂ QUẢN LÝ THIẾT BỊ THÔNG MINH GIỮ CHO THÔNG TIN ĐƯỢC AN TOÀN

Thiết bị thông minh là gì?

Thiết bị thông minh là các vật dụng điện tử kết nối với internet, thường là qua wifi. Chúng bao gồm các thiết bị “hi-tech” như loa thông minh, vòng đeo tay thể dục và camera an ninh...

Thông qua bài viết này sẽ hướng dẫn bạn cách quản lý các thiết bị thông minh để giữ cho thông tin của bạn an toàn. Nếu kẻ xấu có thể đoán được mật khẩu để truy cập vào thiết bị thì lúc này những thiết bị hiện đại có thể trở thành “nguy hại”. Điều này sẽ cho phép họ đăng nhập vào thiết bị của bạn, và sử dụng nó để truy cập vào mạng của bạn, hoặc thực hiện các cuộc tấn công mạng.

Chọn thiết bị của bạn

Trước khi bạn mua một thiết bị thông minh, hãy kiểm tra đánh giá về sản phẩm và nhà sản xuất. Bạn cũng nên kiểm tra các yêu cầu tối thiểu cần thiết để sử dụng và quản lý thiết bị.

Bạn không cần phải mua thiết bị thông minh mới nhất hoặc đắt nhất để an toàn nhưng, nếu có thể, tránh mua các thiết bị không còn được nhà sản xuất hỗ trợ hoặc thời gian hỗ trợ sẽ kết thúc sớm. Khi hết thời gian hỗ trợ, các thiết bị thông minh dễ bị tấn công hơn. Hãy coi ngày hỗ trợ như một “ngày sử dụng” của thiết bị, để bạn biết nó an toàn sử dụng trong bao lâu.

Bạn có thể kiểm tra trực tuyến để xem thiết bị cụ thể của mình sẽ được hỗ trợ trong bao lâu. Kiểm tra trang web của nhà sản xuất để biết chi tiết.

Kiểm tra cài đặt mặc định

Một số thiết bị có thể không an toàn khi chúng được bật lần đầu, vì vậy bạn sẽ cần thực hiện một số bước nhanh để bảo vệ bản thân.

Nếu bạn tự lắp đặt thiết bị đi kèm với mật khẩu mặc định, hãy thay đổi nó. Nếu thiết bị được lắp bởi đơn vị bên ngoài hãy yêu cầu họ bàn giao thông tin đăng nhập và thay đổi mật khẩu ngay. Đồng thời kiểm tra ngoài tài khoản được bàn giao có tài khoản khác không. Mật khẩu để đoán có thể bị tội phạm mạng phát hiện, vì vậy hãy chắc chắn bạn tạo một mật khẩu an toàn.

Nếu thiết bị hoặc ứng dụng cung cấp xác minh hai bước (2FA), hãy bật nó lên.

2FA (đôi khi được gọi là xác thực đa yếu tố hoặc MFA) cung cấp một cách “kiểm tra kép” rằng bạn thực sự là người bạn đang đăng nhập và làm cho tội phạm mạng khó truy cập vào thiết bị của bạn hơn, ngay cả khi chúng biết mật khẩu của bạn.

Nếu bạn không cần truy cập vào thiết bị thông minh của mình khi bạn không ở nhà, thì hãy tắt chức năng “truy cập từ xa”.

Giữ thiết bị của bạn được cập nhật

Cài đặt các bản cập nhật phần mềm kịp thời giúp giữ cho thiết bị của bạn an toàn. Điều này cũng thường thêm các tính năng mới và giữ cho thiết bị của bạn hoạt động ổn định hơn. Đối với mỗi thiết bị thông minh của bạn, bạn nên:

Bật tùy chọn cài đặt cập nhật tự động (nếu có);

Cài đặt các bản cập nhật thủ công khi được nhắc nhở.

Nếu có sự cố xảy ra

Nếu phát hiện thiết bị của bạn hoạt động bất thường hoặc nếu bạn lo lắng nó có thể bị ảnh hưởng bởi một sự cố mạng (như những sự cố được mô tả ở trên), hãy truy cập trang web của nhà sản xuất để xem có thông tin nào có sẵn về các bước cần thực hiện không.

Nếu bạn nghĩ rằng ai đó đã kiểm soát một thiết bị trong nhà của bạn, bạn nên khôi phục cài đặt gốc và thiết lập lại nó bằng cách sử dụng hướng dẫn từ trang web của nhà sản xuất.

Loại bỏ thiết bị của bạn

Nếu bạn quyết định bán, hoặc tặng thiết bị của mình cho người khác, bạn nên thực hiện thiết lập lại cài đặt gốc. Điều này sẽ trả lại thiết bị về cài đặt ban đầu, bạn cũng nên xóa tất cả dữ liệu cá nhân của bạn khỏi thiết bị. Kiểm tra trang web của nhà sản xuất nếu bạn cần biết cách thực hiện thiết lập lại.

Sử dụng thiết bị thông minh cho học tập là xu thế tất yếu, mang lại nhiều lợi ích nếu được thực hiện đúng cách. Công nghệ giúp học sinh, sinh viên tiếp cận kho tri thức rộng mở, rèn luyện kỹ năng số - một trong những năng lực cốt lõi của công dân thời đại mới. Tuy nhiên, công nghệ chỉ phát huy giá trị khi được sử dụng có mục tiêu, có trách nhiệm và có ý thức bảo vệ bản thân trên không gian mạng. Mỗi học sinh, sinh viên cần chủ động bồi dưỡng kỹ năng sử dụng thiết bị số an toàn và hiệu quả, để thiết bị thông minh thực sự trở thành công cụ giúp học tốt - học chủ động - học sáng tạo trong kỷ nguyên chuyển đổi số./.

Hải Yến

ƯU ĐIỂM, NHƯỢC ĐIỂM CỦA CÁC NỀN TẢNG HỌC TRỰC TUYẾN DÀNH CHO HỌC SINH, SINH VIÊN

* Học trực tuyến là gì?

Học trực tuyến (E-Learning) là hình thức học tập xuất hiện dưới sự phát triển của công nghệ thông tin. Trong đó, người học sẽ tham gia các lớp học ảo trên mạng Internet thay vì tới các lớp học hữu hình truyền thống. Dưới đây là một số ví dụ sẽ giúp người học hiểu rõ hơn.

* **Các nền tảng học tập trực tuyến:** Microsoft SharePoint, Zoom Meeting, Google Meet, Microsoft Teams, Skype, TranS giúp giáo viên, học sinh, sinh viên:

Học tập mọi lúc, mọi nơi;

Lưu trữ tài liệu số và bài giảng;

Tương tác trực tiếp với giảng viên hoặc nhóm học tập;

Nộp bài tập, dự án, kiểm tra đánh giá trực tuyến...

Microsoft SharePoint

Microsoft SharePoint là một nền tảng mạnh mẽ phù hợp với làm việc nhóm và quản lý dự án. Khi tích hợp với Office 365, nó mang lại rất nhiều tiện ích cho việc dạy học trực tuyến.

Ưu điểm:

- *Tích hợp hoàn hảo với Office 365:* SharePoint cho phép truy cập và quản lý tài liệu từ bất kỳ ứng dụng Office nào, giúp tiết kiệm thời gian và nâng cao hiệu quả làm việc.

- *Hỗ trợ làm việc nhóm:* Với SharePoint, giáo viên và học sinh có thể chia sẻ tài liệu, hợp tác trên các dự án và tương tác với nhau một cách hiệu quả.

Nhược điểm:

- *Khó sử dụng với người mới:* SharePoint có thể khá phức tạp đối với những người chưa quen với các công cụ của Microsoft, đòi hỏi một khoảng thời gian để làm quen.

- *Chi phí cao:* Chi phí sử dụng SharePoint có thể là một trở ngại đối với các trường học hoặc cá nhân có ngân sách hạn chế.

Zoom Meeting

Zoom Meeting đang một trong những công cụ phổ biến nhất cho các buổi học trực tuyến nhờ vào tính năng dễ sử dụng và chất lượng video vượt trội.

Ưu điểm:

- *Chất lượng video cao:* Zoom cung cấp chất lượng video sắc nét và âm thanh rõ ràng, đảm bảo buổi học diễn ra suôn sẻ.
- *Hỗ trợ nhiều người tham gia cùng lúc:* Zoom cho phép nhiều người tham gia vào một buổi học, lý tưởng cho các lớp học đông học sinh.

Nhược điểm:

- *Vấn đề bảo mật:* Zoom từng gặp phải một số vấn đề về bảo mật, mặc dù đã cải thiện đáng kể, nhưng vẫn cần lưu ý.
- *Giới hạn thời gian trong phiên bản miễn phí:* Phiên bản miễn phí của Zoom giới hạn thời gian buổi học chỉ trong 40 phút, điều này gây ra nhiều bất tiện cho các buổi học dài.

Google Meet

Google Meet là một phần của Google Workspace, mang lại sự tiện lợi và tích hợp tốt với các dịch vụ của Google.

Ưu điểm:

- *Tích hợp với Google Workspace:* Google Meet dễ dàng kết nối với các ứng dụng như Google Calendar và Google Classroom, giúp tổ chức buổi học hiệu quả.
- *Miễn phí và dễ sử dụng:* Google Meet miễn phí và giao diện đơn giản, giúp người dùng nhanh chóng làm quen và sử dụng.

Nhược điểm:

- *Hạn chế tính năng trong phiên bản miễn phí:* Phiên bản miễn phí của Google Meet có một số hạn chế về tính năng so với phiên bản trả phí như giới hạn thời gian cuộc họp chỉ trong vòng 60 phút, giới hạn số người tham gia và không cho phép người dùng ghi âm lại cuộc họp.
- *Phụ thuộc vào Google Account:* Để sử dụng Google Meet, người dùng cần có tài khoản Google, điều này có thể gây bất tiện cho một số học sinh và giáo viên.

Microsoft Teams

Microsoft Teams là một nền tảng toàn diện cho việc làm việc nhóm và dạy học trực tuyến, đặc biệt phù hợp với những người đã sử dụng Office 365.

Ưu điểm:

- *Tích hợp với Office 365:* Microsoft Teams tích hợp chặt chẽ với các ứng dụng Office, giúp việc quản lý và chia sẻ tài liệu trở nên dễ dàng.
- *Hỗ trợ làm việc nhóm hiệu quả:* Teams cung cấp các công cụ mạnh mẽ cho việc làm việc nhóm, bao gồm chat, cuộc gọi video, và chia sẻ màn hình.

Nhược điểm:

- *Khó sử dụng với người mới*: Giống như SharePoint, Microsoft Teams có thể khó sử dụng đối với những người mới bắt đầu.

- *Chi phí cao cho phiên bản đầy đủ*: Phiên bản đầy đủ của Teams có thể khá đắt đỏ, đặc biệt đối với các tổ chức nhỏ hoặc cá nhân.

Skype

Skype cũng là một trong những công cụ gọi video phổ biến nhất, được sử dụng rộng rãi trong nhiều năm qua.

Ưu điểm:

- *Phổ biến và dễ sử dụng*: Skype có giao diện thân thiện và dễ sử dụng, phù hợp với mọi đối tượng người dùng.

- *Hỗ trợ gọi video và chia sẻ màn hình*: Skype cho phép gọi video chất lượng tốt và chia sẻ màn hình dễ dàng, hỗ trợ tốt cho các buổi học trực tuyến.

Nhược điểm:

- *Chất lượng video không ổn định*: Đôi khi chất lượng video của Skype không ổn định, đặc biệt khi kết nối internet không tốt.

- *Ít tính năng hơn so với các phần mềm khác*: Skype không có nhiều tính năng nâng cao như một số phần mềm khác, hạn chế sự tương tác và quản lý lớp học.

TranS

TranS là một phần mềm hỗ trợ dạy học trực tuyến mới nổi hiện nay, được thiết kế với giao diện thân thiện và hỗ trợ nhiều ngôn ngữ.

Ưu điểm:

- *Dễ sử dụng và giao diện thân thiện*: TranS rất dễ sử dụng, phù hợp với cả giáo viên và học sinh không rành về công nghệ.

- *Hỗ trợ nhiều ngôn ngữ*: TranS hỗ trợ nhiều ngôn ngữ, giúp tiếp cận được nhiều học sinh từ các quốc gia khác nhau.

Nhược điểm:

- *Ít phổ biến hơn các phần mềm khác*: TranS chưa được nhiều người biết đến và sử dụng rộng rãi.

- *Hạn chế tính năng trong phiên bản miễn phí*: Phiên bản miễn phí của TranS có một số hạn chế về tính năng, điều này có thể ảnh hưởng đến trải nghiệm người dùng./.

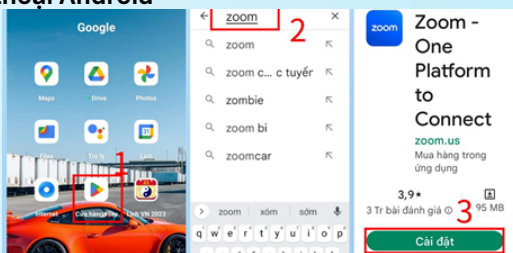
Ninh Hải

HƯỚNG DẪN CÀI ĐẶT ỨNG DỤNG ZOOM VỀ ĐIỆN THOẠI MIỄN PHÍ

Trong thời kỳ chuyển đổi số hiện nay, Zoom là ứng dụng vô cùng quan trọng và hữu ích, không chỉ trong học sinh, sinh viên tải Zoom để học trực tuyến mà nhân viên văn phòng, doanh nghiệp cũng sử dụng Zoom để hỗ trợ các hoạt động của mình. Sau đây là cách tải Zoom về điện thoại miễn phí:

* Cách tải Zoom cho điện thoại Android

Bước 1: Truy cập vào CH Play (Cửa hàng Google Play) trên điện thoại Nhập Zoom trên thanh tìm kiếm. Ngoài ra, bạn cũng có thể truy cập vào link dưới đây để tải Zoom về điện thoại miễn phí:

Ảnh minh họa Bước 1 - Cửa hàng Google Play.

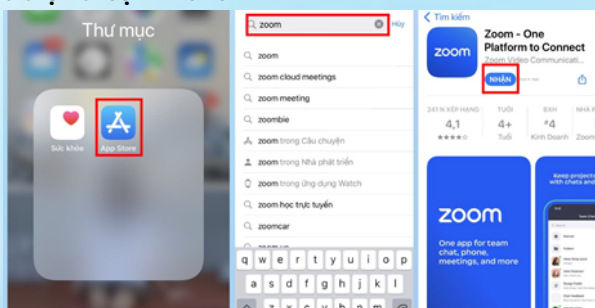
<https://play.google.com/store/apps/details?id=us.zoom.videomeetings&hl=vi&gl=US>

Bước 2: Chọn Install (cài đặt) chờ đợi quá trình ứng dụng tải về vào điện thoại.

Bước 3: Sau khi hoàn tất quá trình cài đặt ứng dụng Tiến hành đăng ký và đăng nhập tài khoản Zoom trên điện thoại Android.

* Cách tải Zoom cho điện thoại iPhone

Bước 1: Mở App Store tìm từ khóa Zoom trên thanh tìm kiếm. Ngoài ra, bạn cũng có thể truy cập vào link dưới đây để tải Zoom về điện thoại miễn phí:

Ảnh minh họa Bước 2 - Mở App Store.

<https://apps.apple.com/vn/apps/zoom-one-platform-to-connect/id546505307?l=vi>

Bước 2: Chọn Install (nhận) chờ đợi quá trình ứng dụng Zoom tải về vào điện thoại.

Bước 3: Sau khi tải ứng dụng xong Tiến hành đăng ký và đăng nhập tài khoản Zoom trên điện thoại iPhone./

Thanh Huyền

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG CÔNG CỤ TRÍ TUỆ NHÂN TẠO CHATGPT TRONG NGHIÊN CỨU VÀ VIẾT LUẬN VĂN CHO SINH VIÊN, HỌC SINH

Những lợi ích khi sử dụng ChatGPT trong nghiên cứu và viết luận văn

- *Tiết kiệm thời gian và tối ưu hóa quy trình làm việc:* ChatGPT hỗ trợ tự động hóa nhiều bước chuẩn bị trong quá trình viết luận văn, từ việc gợi ý chủ đề, hệ thống hóa tài liệu tham khảo đến khung nội dung sơ bộ. Điều này giúp sinh viên rút ngắn thời gian tìm ý tưởng và tập trung hơn vào phân phân tích chuyên sâu.

- *Hỗ trợ tiếp cận và xử lý thông tin:* Với khả năng tổng hợp nhanh lượng lớn văn bản, ChatGPT giúp người học dựng lại bức tranh tổng quan về lĩnh vực nghiên cứu, trích rút nội dung chính của tài liệu, đề xuất khung lý thuyết hoặc mô hình tham khảo. Tuy nhiên, mọi thông tin cần được kiểm chứng lại từ các nguồn học thuật chính thống như Google Scholar, Scopus, Springer, IEEE, v.v

- *Cải thiện chất lượng viết và bố cục học thuật:* ChatGPT hỗ trợ rà soát lỗi ngữ pháp, đề xuất cách diễn đạt chuẩn mực, sắp xếp lại cấu trúc câu và đoạn văn hợp lý. Đây là công cụ hiệu quả để sinh viên chỉnh sửa bản thảo và nâng cao tính mạch lạc, logic của luận văn.

Các bước sử dụng ChatGPT hiệu quả trong quá trình làm luận văn

Bước 1: Xác định chủ đề phù hợp

Trước khi bắt đầu, người học có thể yêu cầu ChatGPT gợi ý xu hướng nghiên cứu hoặc liệt kê các chủ đề liên quan đến mối quan tâm của mình. Ví dụ:

“Hãy gợi ý 10 chủ đề nghiên cứu thuộc lĩnh vực hành vi người tiêu dùng, có tính thực tiễn và phù hợp với sinh viên đại học”.

ChatGPT chỉ đóng vai trò cung cấp định hướng, còn việc lựa chọn chủ đề cần dựa trên năng lực, sở thích và yêu cầu của giảng viên hướng dẫn.

Bước 2: Xác định từ khóa nghiên cứu (keywords)

Từ khóa là yếu tố quan trọng giúp sinh viên tìm tài liệu và đặt câu hỏi hiệu quả. ChatGPT có thể hỗ trợ:

“Dựa trên chủ đề: “Tác động của mạng xã hội đến hành vi mua sắm của sinh viên”, hãy đề xuất 15 từ khóa tiếng Việt và tiếng Anh”.

Việc xác định đúng từ khóa giúp AI hiểu chính xác mạch nội dung và trả lời phù hợp hơn.

Bước 3: Lập dàn ý chi tiết cho luận văn

Sau khi có chủ đề và từ khóa, sinh viên có thể yêu cầu:

“Hãy lập dàn ý luận văn tốt nghiệp gồm ba chương: Cơ sở lý luận - Phương pháp nghiên cứu - Kết quả và thảo luận. Văn phong học thuật, có gợi ý các mục nhỏ”.

Dàn ý do AI đề xuất sẽ giúp người học hình dung tổng thể cấu trúc luận văn, từ đó bổ sung thêm tài liệu, lập luận và các phân phân tích chuyên sâu.

Bước 4: Sử dụng ChatGPT để xử lý tài liệu học thuật

Đối với các bài báo khoa học, ChatGPT có thể hỗ trợ:

- Tóm tắt nội dung (abstract, mục tiêu, phương pháp, kết quả);
- Trích xuất mô hình, biến số nghiên cứu;
- Xác định khoảng trống nghiên cứu (research gap);
- So sánh các nghiên cứu với nhau.

Ví dụ prompt:

“Tóm tắt bài báo dưới đây trong 150 từ, nêu rõ mục tiêu - phương pháp - kết quả - hạn chế nghiên cứu”.

Lưu ý: Khi sao chép nội dung bài báo vào AI thì phải tuân thủ quy định bản quyền.

Bước 5: Hỗ trợ xây dựng phương pháp nghiên cứu và công cụ khảo sát
ChatGPT có thể hỗ trợ:

- Gợi ý mô hình nghiên cứu phù hợp;
- Đề xuất thang đo (Likert 5 mức, 7 mức);
- Soạn bộ câu hỏi khảo sát.

Ví dụ:

“Dựa trên mô hình UTAUT2, hãy đề xuất 20 câu hỏi khảo sát Likert 5 mức để đo lường hành vi sử dụng dịch vụ ngân hàng số”.

AI chỉ hỗ trợ xây dựng cấu trúc khảo sát; mọi dữ liệu thu thập phải là dữ liệu thực tế.

Bước 6: Viết, chỉnh sửa và hoàn thiện bản thảo

Sinh viên có thể nhờ ChatGPT:

- Gợi ý cách diễn đạt lại đoạn văn cho chuẩn mực;
- Kiểm tra lỗi hành văn, lỗi logic;
- Đề xuất bổ sung luận điểm hoặc cách lập luận.

Tuy nhiên, sinh viên phải là người trực tiếp phân tích số liệu, viết chương kết quả và thảo luận. ChatGPT không được sử dụng để “bịa” dữ liệu hoặc phân tích số liệu không có thật.

Bước 7: Kiểm chứng thông tin và tuân thủ đạo đức học thuật

Đây là yêu cầu bắt buộc. Quy trình gồm:

- Không sử dụng số liệu mà không tìm được nguồn thật;
- Kiểm tra lại mọi dẫn chứng do AI đề xuất;
- Không trích dẫn AI là tài liệu tham khảo;
- Kiểm tra đạo văn bằng các công cụ chuyên dụng (Turnitin, Plagiarism Checker);
- Sinh viên phải tự diễn đạt, chỉ coi AI là công cụ tham khảo phụ trợ.

Nguyên tắc viết prompt hiệu quả

Để ChatGPT trả lời chính xác, người học cần:

Rõ ràng - cụ thể - có mục tiêu: Nên nêu rõ mục tiêu, độ dài, phong cách và bối cảnh.

Yêu cầu AI liệt kê ý tưởng trước khi viết: Giúp kiểm soát nội dung.

Điều chỉnh và tái yêu cầu: Càng phản hồi, nội dung càng sát nhu cầu.

Ví dụ prompt mẫu:

- Viết phần mở đầu luận văn 1 trang A4, văn phong học thuật, không bịa nguồn.
- Hãy đề xuất mô hình nghiên cứu phù hợp với chủ đề và liệt kê các biến số.
- Hãy diễn đạt lại đoạn văn dưới đây theo phong cách khoa học, giữ nguyên ý nghĩa.

Lưu ý quan trọng đối với sinh viên, học sinh

- ChatGPT không thay thế tư duy và phân tích của người học;
- Không sử dụng AI để viết toàn bộ luận văn;
- Không sao chép nguyên văn nội dung AI sinh ra;
- Luôn trao đổi với giảng viên hướng dẫn trước khi áp dụng;
- Tôn trọng bản quyền tài liệu học thuật.

Phương Thảo

HƯỚNG DẪN KỸ NĂNG SỬ DỤNG INTERNET AN TOÀN VÀ PHÒNG TRÁNH LỪA ĐẢO TRỰC TUYẾN CHO HỌC SINH, SINH VIÊN

* Nhận diện các hình thức lừa đảo trực tuyến nhắm vào học sinh, sinh viên

Các đối tượng xấu thường lợi dụng sự cả tin, tâm lý ham rẻ hoặc thiếu kinh nghiệm của học sinh, sinh viên (HSSV) để thực hiện hành vi lừa đảo. Một số hình thức phổ biến gồm:

• *Giả mạo người quen (thầy cô, bạn bè, người thân):* Tội phạm mạng thường chiếm đoạt tài khoản Facebook, Zalo của người quen để nhắn tin vay tiền, xin mã OTP hoặc gửi đường link giả mạo.

• *“Trúng thưởng - học bổng - nhận quà”:* HSSV được gửi tin nhắn thông báo trúng thưởng, nhận học bổng, nhận quà... yêu cầu truy cập trang web lạ hoặc cung cấp thông tin cá nhân.

• *Quét mã QR - đường link độc hại:* Nhiều trang web giả mạo yêu cầu nhập số căn cước công dân, mật khẩu, mã OTP hoặc tải ứng dụng không rõ nguồn gốc.

• *Lừa đảo mua bán online: Lợi dụng nhu cầu mua sắm giá rẻ của HSSV để rao bán hàng kém chất lượng, yêu cầu chuyển khoản trước nhưng không giao hàng.*

• *Giả mạo tuyển dụng, làm thêm: Đăng tin việc nhẹ - lương cao, yêu cầu “đặt cọc”, “mua mã nhiệm vụ”, “ứng phí” trước.*

• *Lừa đảo trên Facebook, Zalo: Giả mạo fanpage thương hiệu lớn, lập nhóm đầu tư ảo, dụ dỗ tham gia khóa học làm giàu nhanh, kêu gọi chuyển tiền đầu tư.*

• *Ứng dụng giả mạo, phần mềm độc hại: Ứng dụng giả dạng ngân hàng, game, tiện ích học tập, ứng dụng công gây đánh cắp dữ liệu, theo dõi thiết bị, chiếm quyền điều khiển tài.*

*** Kỹ năng an toàn thông tin - biện pháp phòng tránh hiệu quả**

Để bảo vệ bản thân trên môi trường số, HSSV cần thực hiện nghiêm túc các nguyên tắc an toàn thông tin sau:

• *Không nhấp vào liên kết lạ, chỉ truy cập các trang web uy tín:* Ưu tiên các tên miền.gov.vn, .edu.vn khi liên quan đến dịch vụ công hoặc giáo dục.

• *Tuyệt đối không chia sẻ mã OTP, mật khẩu, số căn cước công dân:* Không cung cấp thông tin cá nhân cho bất kỳ ai, kể cả người tự xưng là giáo viên, cán bộ, ngân hàng.

• *Bật xác thực hai bước (2FA):* Áp dụng cho các tài khoản quan trọng như Facebook, Google, Zalo, tài khoản học tập.

• *Tạo mật khẩu mạnh và thay đổi định kỳ:* Mật khẩu kết hợp chữ hoa - chữ thường - số - ký tự đặc biệt; không dùng chung một mật khẩu.

• *Chỉ tải ứng dụng từ cửa hàng chính thức:* Google Play, App Store; kiểm tra kỹ nhà phát triển và các quyền truy cập của ứng dụng.

• *Nâng cao tư duy phản biện:* Không tin vào các lời hứa hẹn lợi nhuận cao, trúng thưởng không rõ ràng hoặc yêu cầu chuyển tiền nhanh.

• *Thường xuyên cập nhật thiết bị:* Cập nhật hệ điều hành, trình duyệt, ứng dụng để vá lỗ hổng bảo mật.

*** Ứng phó khi gặp hoặc nghi ngờ lừa đảo**

Trong trường hợp phát hiện dấu hiệu bất thường hoặc đã trở thành nạn nhân, HSSV cần giữ bình tĩnh, lưu giữ bằng chứng: ảnh màn hình, tin nhắn, thông tin giao dịch. Liên hệ ngân hàng để khóa tài khoản, yêu cầu hỗ trợ. Trình báo cơ quan công an tại địa phương hoặc lực lượng chuyên trách. Gửi phản ánh tin giả, lừa đảo thông qua: Ứng dụng VneID, cơ quan công an gần nhất. Hành động kịp thời sẽ giảm thiệt hại và hỗ trợ cơ quan chức năng truy vết đối tượng vi phạm./.

ỨNG DỤNG CANVA TRONG THIẾT KẾ BÀI THUYẾT TRÌNH

Canva là gì?

Canva là một trong những công cụ tích hợp sẵn các mẫu slide phong phú, cùng với các tính năng hỗ trợ chỉnh sửa đơn giản, giúp bạn tạo ra những nội dung dạy học vô cùng chuyên nghiệp. Chính vì thế, thực hiện thiết kế bài giảng trên Canva dần trở nên phổ biến nhờ những tiện ích mà nền tảng này mang đến cho người dùng.

Ưu điểm khi thiết kế bài giảng trên Canva

Ảnh minh họa - Canva.

Canva được sáng lập bởi Melanie Perkin vào năm 2013 và dần trở thành một startup kỳ lân của Úc. Đây là một trang website thiết kế đồ họa đơn giản hơn nhiều so với Photoshop, giúp mọi người dễ dàng sáng tạo và chia sẻ các bản thiết kế của mình ở bất cứ đâu.

Canva cho phép người dùng truy cập nguồn tài nguyên hình ảnh, video phong phú để tạo ra những thiết kế mà ngay cả những người không chuyên cũng có thể thực hiện. Không chỉ vậy, công cụ này còn cung cấp tính năng thiết kế bài giảng trên Canva với hàng trăm mẫu slide miễn phí cho mọi chủ đề thuyết trình, thiết kế bài giảng Elearning, thiết kế banner, edit video,...

Canva cũng là nguồn cảm hứng tuyệt vời khi bạn kết hợp cùng quá trình thiết kế website học trực tuyến, nhằm tạo ra các bài giảng hấp dẫn và đồng bộ về mặt hình ảnh cho các khóa học online. Đây cũng là nền tảng giúp bạn lấy cảm hứng để tạo ra nhiều ý tưởng làm slide bài giảng cho các khóa học khác nhau.

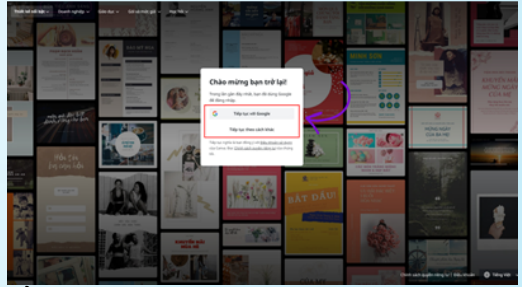
Hướng dẫn các bước thiết kế bài giảng trên Canva đơn giản nhất

► Bước 1 - Đăng nhập vào Canva

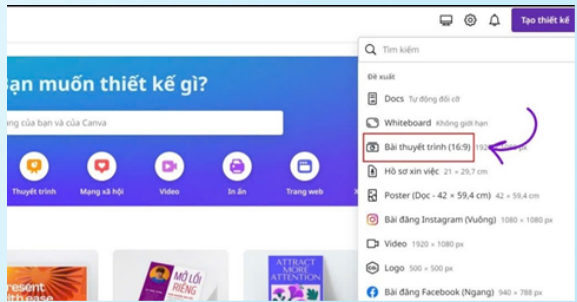
Nếu bạn chưa có tài khoản, thì hãy thực hiện đăng ký tài khoản và làm theo các hướng

dẫn theo hình sau. Còn nếu bạn đã có tài khoản Canva, hãy truy cập vào website www.canva.com, nhập địa chỉ email và mật khẩu rồi nhấn nút “Đăng nhập”.

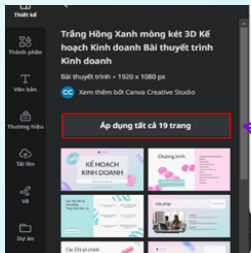
► **Bước 2:** Ở trang màn hình chính của Canva, bạn chọn mục “Tạo thiết kế” và tiếp tục chọn “Bài thuyết trình (16:9)”. Khi hoàn tất bước này, bạn sẽ thấy slide mới xuất hiện trên màn hình.

Ảnh minh họa - Bước 1: Đăng nhập vào Canva.

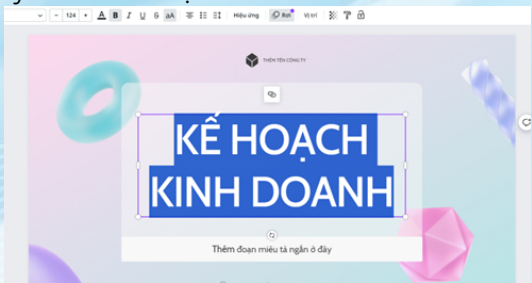
Ảnh minh họa - Bước 2: Tạo thiết kế

Ảnh minh họa - Bước 3: Vào áp dụng tất cả.

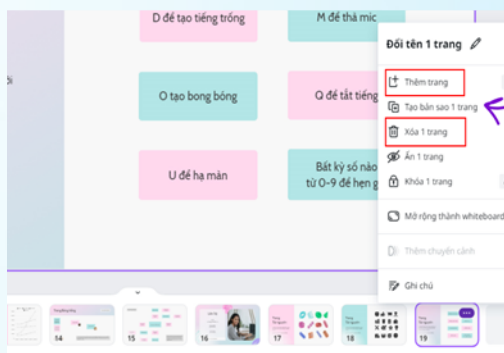
bạn muốn sử dụng toàn bộ slide mẫu, nhấn vào “Áp dụng tất cả” để đưa nội dung sẵn có vào bài thuyết trình của bạn.

► **Bước 4:** Bạn có thể tùy chỉnh hình ảnh, văn bản, màu sắc, font chữ,... sao cho phù hợp với nội dung bài thuyết trình. Ngoài ra, khi thiết kế bài giảng trên Canva, bạn cũng có thể bổ sung các thành phần khác từ thư viện để tạo điểm nhấn cho slide.

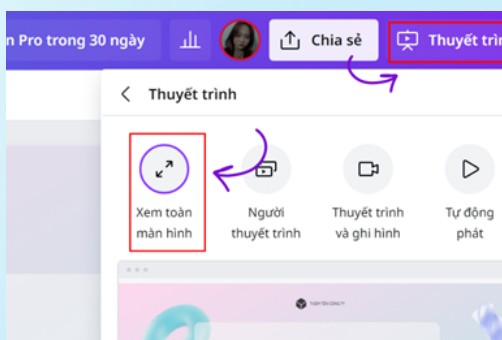
Ảnh minh họa - Bước 4: Chọn nội dung phù hợp.

► **Bước 3:** Tham khảo các mẫu slide được Canva đề xuất hoặc tìm kiếm theo từ khóa tương ứng. Khi bạn tìm được mẫu slide phù hợp, bạn có thể bấm vào để xem toàn bộ nội dung, thiết kế của mẫu đó. Nếu

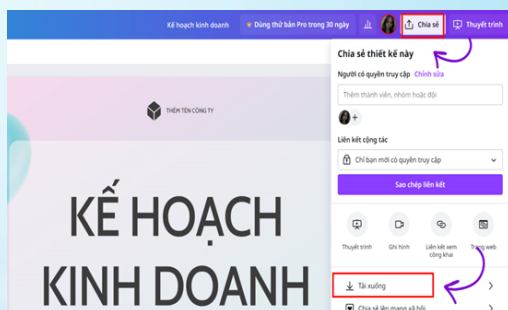

Ảnh minh họa - Bước 5: Chọn toàn màn hình.

► **Bước 6:** Khi thiết kế slide trên Canva, bạn có thể chèn các hiệu ứng để slide thuyết trình thêm phần nổi bật hơn. Sau khi hoàn tất bài thuyết trình, bạn có thể xem lại toàn bộ nội dung bằng cách nhấn vào “Xem toàn màn hình” ở mục “Thuyết trình” trong thanh công cụ.

Ảnh minh họa - Bước 6: Chọn toàn màn hình.

Ảnh minh họa - Bước 7: Hoàn thành, tải xuống.

Nếu bạn vẫn chưa hoàn thành, hãy nhấn “Lưu” để có thể tiếp tục chỉnh sửa ở lần tới trên công cụ Canva./.

► **Bước 5:** Tùy vào bài giảng, bạn có thể bổ sung hoặc xóa bỏ các trang slide. Để thêm trang mới, bạn hãy chọn vào dấu (+) ở thanh công cụ, rồi áp dụng slide mẫu hoặc tùy chỉnh theo ý thích. Ngược lại, để xóa trang bạn chọn vào biểu tượng (...) rồi nhấn “Xóa 1 trang”.

► **Bước 7:** Khi đã hoàn thành, bạn chọn mục “Chia sẻ”, chọn “Tải xuống” theo định dạng bạn mong muốn và nhấn vào mục “Tải xuống”.

Trúc Chi

ĐỀ XUẤT TRIỂN KHAI THÍ ĐIỂM NỘI DUNG GIÁO DỤC TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TRONG GIÁO DỤC PHỔ THÔNG

Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có Văn bản số 7652/BGDĐT-GDPT gửi các Sở Giáo dục và Đào tạo xin ý kiến góp ý dự thảo Hướng dẫn triển khai thí điểm nội dung giáo dục trí tuệ nhân tạo (AI) trong trường phổ thông.

Theo Bộ Giáo dục và Đào tạo, trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra với tốc độ chưa từng có, trí tuệ nhân tạo (AI) đã và đang trở thành một lĩnh vực công nghệ cốt lõi, tác động sâu sắc đến mọi mặt của đời sống kinh tế, xã hội và định hình tương lai của nhân loại. Giáo dục trí tuệ nhân tạo có vai trò cốt yếu giúp học sinh phát triển khả năng tiếp nhận, mở rộng tri thức và sáng tạo trong thế giới số hóa. Trí tuệ nhân tạo là lĩnh vực khoa học công nghệ có tốc độ phát triển rất nhanh, tác động sâu rộng đến mọi hoạt động của con người, có tính đột phá, đã và đang định hình lại cách chúng ta sống, làm việc và tư duy. AI đang dần trở thành công cụ thiết yếu hỗ trợ việc học tập suốt đời và thúc đẩy sự phát triển cá nhân.

Do đó, mục đích triển khai thực hiện nội dung giáo dục trí tuệ nhân tạo (AI) trong giáo dục phổ thông nhằm giúp học sinh hình thành và phát triển năng lực số, năng lực AI, năng lực tin học, năng lực công nghệ, tư duy sáng tạo và kỹ năng học tập tự chủ cho học sinh.

Trang bị cho học sinh kiến thức nền tảng, kỹ năng vận dụng cơ bản về AI và những phẩm chất cần thiết khi sử dụng AI trong học tập và cuộc sống, sẵn sàng tham gia vào môi trường số, môi trường AI trong cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Việc triển khai thí điểm để làm cơ sở nghiên cứu, đánh giá, đề xuất triển khai phù hợp với từng cấp học phổ thông trong những năm học tiếp theo. Nội dung giáo dục AI cho học sinh được phát triển dựa trên 4 mạch kiến thức chính.

Khung nội dung giáo dục AI cho học sinh được phát triển dựa trên 4 mạch kiến thức chính, tương ứng với 4 miền năng lực, hòa quyện và bổ trợ cho nhau, bao gồm:

Tư duy lấy con người làm trung tâm: Nhấn mạnh mục đích của AI là phục vụ con người, dạy học sinh cách xác định nhu cầu và đánh giá giải pháp AI.

Đạo đức AI: Trang bị khả năng nhận diện và phân tích các vấn đề đạo đức, pháp lý, hướng tới việc sử dụng AI một cách có trách nhiệm.

Các kỹ thuật và ứng dụng AI: Cung cấp kiến thức cơ bản về cách AI hoạt động và kỹ năng sử dụng các công cụ AI trong thực tế.

Thiết kế hệ thống AI: Phát triển năng lực từ mức độ sử dụng đến tự tạo ra các hệ thống AI đơn giản, tập trung vào kỹ năng giải quyết vấn đề.

Khung nội dung được thiết kế tương ứng với 2 giai đoạn giáo dục:

Khung nội dung được thiết kế tương ứng với 2 giai đoạn giáo dục: Giai đoạn giáo dục cơ bản (bao gồm cấp tiểu học và cấp trung học cơ sở) và giai đoạn giáo dục định hướng nghề nghiệp (cấp trung học phổ thông), cụ thể như sau:

Ở cấp tiểu học: Học sinh chủ yếu trải nghiệm các ứng dụng AI đơn giản, trực quan để hình thành khái niệm ban đầu và nhận biết vai trò của AI trong cuộc sống. Các em được giáo dục về việc bảo vệ dữ liệu cá nhân và tôn trọng bản quyền.

Ở cấp trung học cơ sở: Học sinh học cách sử dụng các công cụ AI để tạo ra sản phẩm số, giải quyết các vấn đề học tập. Các em được trang bị kiến thức nền tảng về nguyên lý hoạt động của AI và bắt đầu hình thành ý thức về đạo đức và trách nhiệm công dân trong xã hội số.

Bên cạnh nội dung giáo dục cốt lõi, học sinh có thể chọn các chuyên đề học tập tự chọn để tăng cường kỹ năng thực hành, tìm hiểu sâu hơn về các lĩnh vực ứng dụng của AI hoặc các kỹ thuật lập trình và phát triển hệ thống AI.

Dự kiến lộ trình thực hiện.

Theo kế hoạch, tháng 12/2025, Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ xây dựng tài liệu, tập huấn đội ngũ cốt cán triển khai thực hiện thí điểm.

Từ tháng 12/2025 đến tháng 5/2026: Thí điểm tại một số cơ sở giáo dục.

Tháng 6/2026: Tổng kết, đánh giá kết quả thí điểm, hoàn thiện Khung nội dung AI để đề xuất triển khai rộng rãi trong các năm học tiếp theo.

Song song với giáo dục học sinh, Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng triển khai thí điểm ứng dụng AI trong quản lý, hỗ trợ giáo viên soạn bài và đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá./.

Báo Chính phủ

GIÁO VIÊN TIỂU HỌC HẢI PHÒNG TÍCH HỢP TRÍ TUỆ NHÂN TẠO VÀO TIẾT HỌC LỚP 2

Sáng 28/11, Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức chuyên đề “Ứng dụng trí tuệ nhân tạo - tích hợp giáo dục kỹ năng công dân số trong môn Tự nhiên và Xã hội lớp 2”.

Chuyên đề có sự tham gia thực hiện của ba trường gồm: Tiểu học Nguyễn Thượng Hiền (phường Ngô Quyền); Tiểu học Nam Sơn và Tiểu học An Dương (cùng phường An Dương).

Qua các tiết dạy minh họa của các giáo viên gồm: Đặng Thùy Chi, Cao Nhật Lệ và Trịnh Thu Trang, kết hợp cùng học sinh lớp 2 của các trường, những ứng dụng công nghệ đã được chuyển hóa linh hoạt, hiệu quả thành giải pháp giảng dạy thực tiễn.

Công cụ trí tuệ nhân tạo được tích hợp vào bài học một cách tự nhiên, nhuần nhuyễn, giúp nội dung bài học trở nên trực quan, sinh động và gần gũi, góp phần hình thành ở học sinh kỹ năng công dân số, biết sử dụng công nghệ sáng tạo, an toàn và có trách nhiệm.

Thông qua tiết dạy minh họa, các Trường tiểu học Nguyễn Thượng Hiền, Nam Sơn và An Dương đã gợi mở cách làm hay, sáng tạo trong việc triển khai những bài học trên lớp khi khai thác AI để tăng cường tương tác, mở rộng vốn hiểu biết và thúc đẩy tư duy của học sinh.

Nhiều đại biểu nhận định, việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo mà các cô giáo lên lớp tại chuyên đề không chỉ hỗ trợ đổi mới phương pháp dạy học mà còn rèn luyện cho học sinh khả năng tự học, tư duy phản biện và kỹ năng tìm kiếm xử lý thông tin - những năng lực cốt lõi trong bối cảnh chương trình giáo dục phổ thông mới nhấn mạnh yêu cầu về năng lực số và kỹ năng công dân toàn cầu.

Chuyên đề được tổ chức nhằm tháo gỡ khó khăn trong triển khai chuyên môn, đồng thời tạo môi trường để các nhà trường và giáo viên chia sẻ kinh nghiệm quản lý, tổ chức hoạt động dạy học.

Đây cũng là cơ hội để giáo viên phát huy tính chủ động, sáng tạo trong xây dựng kế hoạch, thiết kế bài dạy theo định hướng đổi mới, phù hợp với điều kiện thực tế của từng cơ sở giáo dục và từng nhóm học sinh.

Thông qua hoạt động này, Sở Giáo dục và Đào tạo tiếp tục đẩy mạnh chuyển đổi số trong giáo dục, khuyến khích các cơ sở giáo dục mở rộng mô hình ứng dụng AI sang các môn học khác, góp phần nâng cao chất lượng dạy và học trên toàn địa bàn./.

Học sinh Trường tiểu học Nguyễn Lương Bằng (phường Ngô Quyền) tự tin trình bày kiến thức chuyên đề.

Học sinh Trường Tiểu học An Dương (Phường An Dương) được Cô giáo hướng dẫn sử dụng công nghệ cho học tập.

ỨNG XỬ VĂN MINH TRÊN MẠNG - NỀN TẢNG XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG SỐ AN TOÀN CHO HỌC SINH, SINH VIÊN

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trên toàn thế giới, môi trường mạng đã trở thành không gian học tập, giải trí và giao tiếp thường nhật của học sinh, sinh viên (HSSV). Không chỉ đơn thuần là phương tiện hỗ trợ trao đổi thông tin, các nền tảng số đã mở ra môi trường giao tiếp rộng lớn, nơi mỗi cá nhân có thể biểu đạt quan điểm, kết nối cộng đồng và tham gia vào các diễn đàn học thuật, xã hội mà không bị giới hạn bởi khoảng cách địa lý. Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ, việc xây dựng văn hóa ứng xử văn minh trên mạng ngày càng trở nên cấp thiết, góp phần hình thành thể hệ công dân số có trách nhiệm, hiểu biết và tôn trọng chuẩn mực xã hội.

Ứng xử văn minh trên mạng được hiểu là hành vi giao tiếp lịch sự, tôn trọng và có trách nhiệm với bản thân cũng như cộng đồng, thông qua các phương tiện số như: email, tin nhắn, mạng xã hội, lớp học trực tuyến hay các nền tảng trao đổi học thuật. Đây là một trong những năng lực cốt lõi của công dân số, yêu cầu mỗi người phải cân nhắc trước khi chia sẻ thông tin, tuân thủ pháp luật, sử dụng ngôn ngữ chuẩn mực và chủ động bảo vệ dữ liệu cá nhân. Đối với HSSV, những người có tần suất sử dụng internet cao và thường xuyên tương tác trên nhiều nền tảng khác nhau, ứng xử văn minh không chỉ là một kỹ năng mà còn là biểu hiện của văn hóa, phẩm chất đạo đức và năng lực số.

Thực tiễn cho thấy không gian mạng mang lại nhiều cơ hội nhưng cũng tiềm ẩn những nguy cơ đáng lưu ý. Sự lan truyền của tin giả, hiện tượng bắt nạt trực tuyến, các nội dung độc hại hoặc sự thiếu kiểm soát trong chia sẻ thông tin cá nhân có thể gây tác động tiêu cực đến cả sức khỏe tinh thần và quá trình học tập của người trẻ. Trong thời đại thông tin mở, mỗi tài khoản mạng xã hội đều có thể trở thành một “nguồn phát sóng”, và chỉ một hành động bất cẩn cũng có thể tạo ra hệ lụy lớn. Vì vậy, việc giáo dục kỹ năng ứng xử văn minh cho HSSV cần được coi là nhiệm vụ trọng tâm trong bối cảnh chuyển đổi số.

Một trong những biểu hiện rõ nét nhất của ứng xử văn minh là khả năng sử dụng ngôn ngữ lịch sự, tôn trọng người đối thoại. Các cuộc thảo luận trên mạng, dù là học thuật hay đời sống, đều đòi hỏi thái độ điềm tĩnh, lắng nghe và tranh luận bằng lập luận thay vì công kích cá nhân. Điều này đặc biệt quan trọng trong các nhóm học tập trực tuyến, nơi sự tôn trọng góp phần duy trì bầu không khí nghiêm túc và hiệu quả.

Môi trường học đường, dù diễn ra trên lớp học truyền thống hay qua nền tảng trực tuyến, đều đề cao giá trị trung thực, trách nhiệm và tinh thần cầu thị; do đó, HSSV cần ý thức rõ rằng lời nói trên mạng cũng mang sức nặng tương đương với lời nói ngoài đời thực.

Chia sẻ thông tin có trách nhiệm là yêu cầu quan trọng không kém. Trong thời đại mạng xã hội phát triển mạnh mẽ, thông tin lan truyền nhanh chóng qua các lượt chia sẻ. Người trẻ cần được trang bị khả năng kiểm chứng nguồn tin, phân biệt giữa thông tin chính thống và tin đồn chưa được xác thực. Việc lan truyền nội dung sai lệch, dù vô tình hay cố ý, đều có thể gây ra hậu quả khó lường, ảnh hưởng đến cộng đồng và làm suy giảm niềm tin vào môi trường thông tin số. Thay vì chạy theo các trào lưu thiếu kiểm soát, mỗi cá nhân cần ưu tiên chia sẻ những nội dung tích cực, hữu ích, góp phần xây dựng môi trường mạng lành mạnh.

Song song với việc chia sẻ có trách nhiệm, bảo vệ thông tin cá nhân phải được đặt lên hàng đầu. HSSV cần nhận thức rằng việc đăng tải hình ảnh, thông tin riêng tư hay chia sẻ dữ liệu học tập mà không cài đặt quyền riêng tư phù hợp đều có thể khiến bản thân đối mặt với nguy cơ bị xâm nhập tài khoản, lừa đảo trực tuyến hoặc đánh cắp danh tính. Các biện pháp bảo mật như đặt mật khẩu mạnh, bật xác thực hai bước, giới hạn đối tượng xem bài đăng và cân nhắc trước khi đăng ảnh đều là những hành động thiết thực giúp người trẻ tự bảo vệ mình trên không gian mạng.

Việc tôn trọng bản quyền cũng là một biểu hiện quan trọng của văn hóa ứng xử văn minh. Trong môi trường học tập, tình trạng sao chép tài liệu, sử dụng phần mềm lậu hoặc chia sẻ nội dung vi phạm bản quyền không chỉ vi phạm pháp luật mà còn làm giảm chất lượng học thuật và tính công bằng trong giáo dục. HSSV cần hiểu rõ trách nhiệm của mình khi trích dẫn tài liệu, sử dụng hình ảnh hoặc chia sẻ bài học; đồng thời nhận thức rằng mỗi hành động tôn trọng bản quyền cũng là cách tôn trọng tri thức và nỗ lực của người sáng tạo.

Cộng đồng mạng là không gian chung, nơi từng hành động của mỗi cá nhân tạo nên văn hóa số. Vì vậy, HSSV cần chủ động tham gia xây dựng môi trường tích cực thông qua việc báo cáo nội dung vi phạm, không cổ vũ hành vi bắt nạt trực tuyến và sẵn sàng hỗ trợ những người xung quanh khi gặp khó khăn trong quá trình sử dụng internet. Sự tử tế trên môi trường số không chỉ gắn với những hành động lớn mà còn đến từ những việc nhỏ: bình luận thân thiện, lan tỏa kiến thức bổ ích, hoặc đơn giản là lựa chọn im lặng thay vì đáp trả tiêu cực.

Để hình thành văn hóa ứng xử văn minh bền vững, sự đồng hành của nhà trường và gia đình đóng vai trò quan trọng. Các cơ sở giáo dục cần tích hợp nội dung giáo dục kỹ năng sống vào chương trình học, tổ chức chuyên đề về an toàn thông tin, đồng thời xây dựng quy tắc ứng xử trực tuyến phù hợp với lứa tuổi người học. Gia đình cần tạo môi trường trao đổi cởi mở, hướng dẫn con em nhận diện rủi ro số và sử dụng mạng hợp lý. Sự phối hợp giữa gia đình - nhà trường - xã hội sẽ tạo nên nền tảng vững chắc giúp người trẻ phát triển năng lực sống đúng hướng.

Thế hệ HSSV hôm nay chính là những công dân số của tương lai. Việc ứng xử văn minh trên mạng không chỉ bảo vệ bản thân trước rủi ro mà còn thể hiện trách nhiệm với cộng đồng, phản ánh giá trị văn hóa và nhân cách của mỗi người. Khi mỗi cá nhân ý thức được hành vi của mình, môi trường mạng sẽ thực sự trở thành không gian an toàn, lành mạnh, nơi tri thức được lan tỏa và sự sáng tạo được nuôi dưỡng. Đây cũng là nền tảng quan trọng để xây dựng xã hội số văn minh, hiện đại và giàu tính nhân văn./.

Hải Yến

PHÁT HUY NĂNG LỰC NGHIÊN CỨU, SÁNG TẠO CỦA HỌC SINH HẢI PHÒNG QUA GIÁO DỤC STEM

Thông qua mô hình giáo dục STEM, học sinh Hải Phòng không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn được thực hành, tự thiết kế, thử nghiệm và hiện thực hóa các ý tưởng sáng tạo.

Học sinh Trường THPT Lương Thế Vinh áp dụng kiến thức liên môn để chế tạo sản phẩm STEM.

STEM bước vào học đường

STEM là phương pháp giáo dục nâng cao rèn luyện kỹ năng liên quan đến 4 yếu tố: khoa học, công nghệ, kỹ thuật, toán học.

Tại Hải Phòng, giáo dục STEM đang mang lại cơ hội thực hành và sáng tạo cho học sinh ở nhiều cấp học. Tại Trường THPT Lương Thế Vinh, học sinh được khuyến khích tham gia vào các dự án khoa học thực tế. Em Nguyễn Đức Việt, lớp 12C9 chia sẻ: “Chúng em không chỉ áp dụng kiến thức toán, vật lý, hóa học vào thực tiễn mà còn học cách quan sát, thử nghiệm và tìm ra giải pháp tối ưu. Khi dự án thành công, niềm tự hào và hứng thú hoàn toàn khác so với việc chỉ làm bài tập trên lớp.

Dự án hệ thống giao thông thông minh do nhóm Việt thực hiện được trang bị bộ vi xử lý điều khiển cảm ứng và hai cảm biến dò line. Khi gặp vật cản, robot tự động dừng lại, giúp phương tiện di chuyển thông minh đi đúng lộ trình.

Để hoàn thiện mô hình này, các em đã lên ý tưởng, lập sơ đồ thiết kế, lựa chọn linh kiện, lắp ráp và lập trình từng bước, thử nghiệm nhiều lần để bảo đảm hoạt động chính xác. Em Nguyễn Nam Hưng, thành viên nhóm cho biết: “Quá trình lập trình và lắp ráp robot giúp em hiểu rõ hơn cách vận dụng lý thuyết vào thực hành. Chúng em phải thảo luận, thử nhiều lần và cùng nhau tìm giải pháp tốt nhất”.

Không chỉ ở bậc THPT, học sinh THCS cũng đang tạo ra những sản phẩm STEM ấn tượng. Em Ngô Đình An Hiếu, lớp 7C1, Trường THCS Quang Trung (phường Ngô Quyền) cho biết nhà kính mà các em chế tạo được trang bị cảm biến đo nhiệt độ và độ ẩm, giúp kiểm soát môi trường để cây trồng phát triển tốt nhất. “Để tạo ra sản phẩm này, chúng em phải trải qua nhiều buổi học thực hành, áp dụng kiến thức công nghệ, toán, vật lý, đồng thời kết hợp sự khéo léo và thẩm mỹ trong thiết kế”, em Hiếu thông tin thêm.

Theo thầy Trần Văn Hòa, giáo viên Trường THPT Lương Thế Vinh, STEM giúp học sinh rèn luyện khả năng làm việc nhóm, tư duy phản biện và kỹ năng giải quyết vấn đề. Thầy cô hướng dẫn các em cách đặt vấn đề, thử nghiệm và rút kinh nghiệm, nhưng tất cả quyết định cuối cùng là do học sinh đưa ra. Đây chính là cách giúp các em chủ động, sáng tạo và tự tin hơn.

Tham gia thiết kế các sản phẩm STEM giúp học sinh Trường THCS Quang Trung (phường Ngô Quyền) phát triển năng lực làm việc nhóm, tư duy phản biện.

Còn theo cô Thái Thu Hằng, giáo viên Trường THCS Quang Trung, giáo dục hiện nay đòi hỏi học sinh không chỉ dừng ở việc tiếp thu kiến thức mà còn phải biết vận dụng kiến thức giải quyết những vấn đề trong cuộc sống. Giáo dục STEM đặt học sinh làm trung tâm. Các em được phát huy năng lực nhận thức, khám phá ngôn ngữ, năng lực tư duy, tự chủ, tự học, từ đó dần hình thành các năng lực trong cuộc sống hằng ngày, hữu ích cho việc khởi nghiệp của các em sau này...

Giáo dục STEM giúp học sinh Trường THPT Phan Chu Trinh biết vận dụng kiến thức được học để giải quyết vấn đề của cuộc sống.

Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện

Nhận thức rõ vai trò của giáo dục STEM trong việc phát triển tư duy sáng tạo và logic cho học sinh, nhiều trường trên địa bàn đã chủ động tích hợp STEM vào các môn học.

Là một trong những đơn vị triển khai sớm và bài bản, Trường THPT Tứ Kỳ đã ký kết hợp tác toàn diện với Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên để tổ chức tập huấn dạy học STEM cho giáo viên. Trong các môn có ưu thế triển khai STEM như tin học, hóa học, sinh học, toán và công nghệ, giáo viên lựa chọn những bài học, chủ đề phù hợp để xây dựng kế hoạch giảng dạy theo hướng tích hợp. Nhà trường cũng tổ chức các hoạt động trải nghiệm thực hành giúp học sinh trực tiếp khám phá thí nghiệm, quan sát ứng dụng khoa học và kỹ thuật trong đời sống giúp các em hiểu rõ hơn ý nghĩa và tính ứng dụng của kiến thức khoa học - công nghệ, tăng hứng thú với các môn học thuộc lĩnh vực STEM.

Tại Trường THPT Lương Thế Vinh, nhà trường tích cực đưa giáo dục STEM vào chương trình đào tạo để học sinh vừa học kiến thức khoa học vừa học cách vận dụng kiến thức đó giải quyết các vấn đề thực tiễn. Cô Hồ Thị Dinh, Hiệu trưởng nhà trường cho biết:

Hoạt động giáo dục STEM của nhà trường được triển khai dưới 3 hình thức: dạy học các môn khoa học theo bài học STEM; nghiên cứu khoa học, kỹ thuật và trải nghiệm STEM. Các bài học thường dựa trên những vấn đề xảy ra trong thực tế, do vậy không chỉ giúp học sinh hiểu về nguyên lý mà còn rút ngắn khoảng cách giữa kiến thức trên sách vở tới thực hành.

Nội dung giáo dục STEM không chỉ giúp học sinh hiểu về nguyên lý mà còn rút ngắn khoảng cách giữa kiến thức trên sách vở tới thực hành

Năm học 2024 - 2025, Sở Giáo dục và Đào tạo thành phố Hải Phòng chỉ đạo tất cả các trường học thực hiện nội dung giáo dục STEM trong triển khai Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Cấp THCS, triển khai hơn 600 bài học STEM; cấp THPT triển khai hơn 500 bài học STEM. Hai cấp học này đều tổ chức ngày hội STEM, thi Robotics. Các trường tiểu học đã tích hợp nội dung giáo dục STEM trong một số môn học và hoạt động giáo dục; tổ chức câu lạc bộ hoặc ngày hội STEM, dự án học tập STEM, hoạt động trải nghiệm STEM với nội dung thực tế, phù hợp theo mục tiêu, năng khiếu, góp phần phát triển năng lực, phẩm chất và bồi dưỡng đam mê cho học sinh.

Về định hướng giáo dục STEM thời gian tới, Phó giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Đỗ Duy Hưng cho biết sẽ tiếp tục chỉ đạo các nhà trường chú trọng đưa giáo dục STEM qua các tiết học, các chủ đề STEM, hoạt động trải nghiệm STEM và Cuộc thi Khoa học kỹ thuật. Ngành giáo dục cũng tích cực tổ chức các hội thảo mời chuyên gia tư vấn, hướng dẫn, trang bị kiến thức cho cán bộ quản lý và giáo viên nhằm thực hiện hiệu quả giáo dục STEM.

Qua đó góp phần thực hiện mục tiêu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục với mục tiêu phát triển năng lực, phẩm chất người học nhằm nâng cao chất lượng giáo dục, chất lượng nguồn nhân lực thành phố trong tương lai./

Bùi Hạnh

BẢO VỆ TRẺ EM TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Chiến dịch “*Không một mình - Cùng nhau an toàn trực tuyến*” là “lá chắn số” giúp trẻ em an toàn hơn trên không gian mạng.

Yêu cầu cấp thiết

Chiến dịch “*Không một mình - Cùng nhau an toàn trực tuyến*” do Bộ Công an phối hợp Văn phòng Liên hiệp quốc về ma túy và tội phạm (UNODC), Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Y tế, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch phát động từ ngày 6/10 đến hết ngày 30/11/2025. Chiến dịch

Trường THPT Tứ Kỳ lan toà chiến dịch thông qua các tiết học, giờ ngoại khoá.

này do Liên minh Niềm tin số khởi xướng nhằm huy động sức mạnh cộng đồng chung tay bảo vệ trẻ em và thanh, thiếu niên trên không gian mạng.

Giải thích về tên gọi của chiến dịch, ông Nguyễn Tiến Cường, đại diện Liên minh Niềm tin số cho biết, giữa dòng chảy công nghệ, khi internet trở thành “ngôi nhà thứ hai” của giới trẻ, câu hỏi lớn đặt ra: Ai sẽ bảo vệ các em trên không gian mạng? Từ trần trở ấy, chiến dịch “Không một mình” ra đời. Những thông điệp ý nghĩa của chiến dịch góp phần giúp các em nâng cao cảnh giác, biết cách tự bảo vệ bản thân, nâng cao ý thức về an toàn thông tin và phòng ngừa tội phạm công nghệ cao trong thời đại số.

Theo thống kê của các cơ quan chức năng, chỉ trong 6 tháng đầu năm 2025, trên cả nước ghi nhận hàng chục vụ việc trẻ em, học sinh, sinh viên bị lừa đảo hoặc khống chế tinh thần trên mạng, gây tổn thất về vật chất và tổn thương tâm lý kéo dài.

Tại Hải Phòng, liên tiếp một số vụ lừa đảo “bắt cóc online” được phát hiện kịp thời trên địa bàn thành phố trong thời gian gần đây cho thấy rất cần trang bị “lá chắn số” cho trẻ em. Trường hợp của em H.M.K. ở phường Thạch Khôi và em N.T.A. ở phường Tân Hưng (cùng sinh năm 2007), chỉ chút nữa trở thành nạn nhân của chiêu lừa đảo “bắt cóc online”. Từ đó đặt ra yêu cầu cấp thiết phải huy động sức mạnh cộng đồng, sức mạnh truyền thông để nâng cao nhận thức của thanh, thiếu niên, cha mẹ học sinh, nhà trường và toàn xã hội về thực trạng này và chung tay giúp đỡ, bảo vệ thanh, thiếu niên trước các mối đe dọa trực tuyến.

Theo thiếu tá Nguyễn Việt Thắng, Phó đội trưởng Đội Phòng chống tội phạm lợi dụng không gian mạng xâm phạm trật tự xã hội, Phòng An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (Công an thành phố), thông qua chiến dịch, lực lượng chức năng muốn gửi thông điệp đến các bạn trẻ rằng: “Không một mình” nghĩa là sẽ luôn có những người chung quanh bảo vệ bạn. Lứa tuổi học sinh, nhất là vị thành niên, rất dễ bị tác động bởi các nội dung độc hại trên mạng xã hội như bạo lực, khiêu dâm, xâm phạm đời tư. Vì vậy, việc trang bị kiến thức và kỹ năng bảo vệ trẻ em, tạo “lá chắn số” trên không gian mạng là yêu cầu cấp thiết. Phòng An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao đang tích cực phối hợp các trường học tuyên truyền, tập huấn, trang bị kỹ năng an toàn số cho học sinh tại các trường học.

Thầy giáo Nguyễn Nam Hưng, Hiệu trưởng Trường THCS Phan Bội Châu (xã Tứ Kỳ) cho biết: Chiến dịch “Không một mình - Cùng nhau an toàn trên không gian mạng” khẳng định bảo vệ thế hệ trẻ không còn là câu chuyện riêng của lực lượng Công an mà cần sự vào cuộc của toàn xã hội. Đó là lời cam kết của toàn xã hội rằng mỗi trẻ em đều có quyền được an toàn, yêu thương và đồng hành trong thế giới số.

Trường THCS Hồng Bàng tích cực hưởng ứng chiến dịch “Không một mình”

Lan tỏa chiến dịch bảo vệ trẻ em

Chiến dịch “Không một mình - Cùng nhau an toàn trực tuyến” đang được triển khai rộng khắp cả nước. Ở Hải Phòng, để lan tỏa chiến dịch sâu rộng, ngày 15/10, Phó giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Uông Minh Long ký Công văn số 7666 gửi các đơn vị giáo dục trên địa bàn thành phố về việc triển khai Chiến dịch “Không một mình - Cùng nhau an toàn trực tuyến”.

Theo đó, Sở yêu cầu các đơn vị giáo dục trên địa bàn triển khai nghiêm túc, phối hợp cơ quan Công an tại địa phương tổ chức tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho học sinh, sinh viên về các nguy cơ rủi ro, phương thức, thủ đoạn của tội phạm mạng; trang bị cho học sinh, học viên, sinh viên kỹ năng phòng ngừa, xử lý khi gặp vấn đề về tội phạm trên không gian mạng. Cùng với đó, phối hợp triển khai và khuyến khích học sinh, học viên, sinh viên tham gia các hoạt động trải nghiệm mô phỏng các tình huống thực tế, phương pháp ứng phó với tội phạm trên không gian mạng tại các cơ sở giáo dục.

Hưởng ứng chiến dịch và thực hiện sự chỉ đạo của Sở Giáo dục và Đào tạo, Trường THPT Trần Nguyên Hãn phối hợp Phòng An ninh mạng và phòng, chống tội phạm công nghệ cao (Công an thành phố), Công an phường An Biên tuyên truyền chiến dịch thông qua hoạt động giao lưu, tiểu phẩm, video tình huống thực tế, thu hút đông đảo học sinh trong trường tham gia.

Đáng chú ý, sự góp mặt của chuyên gia về an toàn thông tin Ngô Minh Hiếu (còn gọi là Hiếu PC - từ một hacker trở thành giám đốc Trung tâm Giám sát an toàn không gian mạng quốc gia) giúp học sinh tiếp cận thông tin, kiến thức, kỹ năng số một cách gần gũi, dễ hiểu. Em Đỗ Minh Đạt, học sinh Trường THPT Trần Nguyên Hãn hào hứng chia sẻ: “Qua chương trình, em ghi nhớ 6 điều cần chú ý để bảo vệ bản thân trên môi trường mạng. Em sẽ chia sẻ lại cho bạn bè, người thân để mọi người tránh những chiêu trò lừa đảo”.

Còn Trường THPT Tứ Kỳ có cách làm sáng tạo để truyền tải chiến dịch, giúp các em học sinh tiếp cận với thông điệp, ý nghĩa của chiến dịch thông qua việc lồng ghép nội dung “*an toàn thông tin, kỹ năng số*” vào các tiết sinh hoạt lớp, tiết hoạt động trải nghiệm - hướng nghiệp. Giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, Đoàn thanh niên, tổ tư vấn tâm lý phối hợp tổ chức sinh hoạt chuyên đề, tọa đàm, diễn đàn, chiếu video tuyên truyền, sân khấu hóa tình huống thực tế về an toàn mạng./.

Báo Hải Phòng

XÂY DỰNG HẢI PHÒNG THÀNH THÀNH PHỐ HỌC TẬP SỐ

Triển khai Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo hiệu quả, các thầy, cô giáo tại Hải Phòng đều đề xuất Trung ương, thành phố tiếp tục đầu tư trang bị thiết bị hiện đại phục vụ dạy và học. Đây là nền tảng cơ bản giúp thầy và trò thích ứng mô hình học tập số và tài nguyên học liệu mở trong kỷ nguyên bùng nổ AI.

Nguồn lực không thể thiếu

Ng nghị quyết số 71-NQ/TW đề cập nội dung giáo dục, đào tạo phải đảm bảo “học đi đôi với hành”, “lý thuyết gắn liền với thực tiễn”, “nhà trường gắn liền với xã hội”; nâng cao chuẩn năng lực số và trí tuệ nhân tạo cho người học và đội ngũ nhà giáo ở tất cả các cấp học, đưa vào chương trình giáo dục gắn với thúc đẩy các hoạt động sáng tạo, trải nghiệm.

Học sinh Trường THCS Trần Phú, phường Lê Chân (TP. Hải Phòng) với sản phẩm STEM thu gom rác tự động.

Tại Hải Phòng, các trường đã chủ động triển khai nội dung này; 100% trường Trung học phổ thông, Trung học cơ sở dạy Tin học chính khóa cũng như triển khai nhiều mô hình STEM, robotics. Giáo dục toàn diện, kỹ năng hiện đại được tăng cường, mỗi năm có trên 1.200 đề tài STEM dự thi, trong đó có nhiều sản phẩm đoạt giải. Dù đạt kết quả bước đầu song thực tế nhiều trường học đang gặp khó về nguồn lực đầu tư mua sắm trang thiết bị, xây dựng phòng học đạt chuẩn.

Trường THPT Trần Nguyên Hãn, phường An Biên là cơ sở giáo dục nằm trong top đầu các trường Trung học phổ thông của thành phố Cảng. Cùng với học tập những kiến thức cốt lõi theo chương trình, nhà trường rất chú trọng hướng dẫn các em sử dụng công nghệ số để học tập, song hoạt động này cũng mới chỉ đạt ở mức độ sơ khai. Nguyên nhân cơ bản do cơ sở vật chất của nhà trường mới chỉ đáp ứng phần nhỏ yêu cầu của giáo dục thực hành.

Thầy Ngô Quý Cẩn là giáo viên giảng dạy môn Vật lý tại Trường Trung học phổ thông Trần Nguyên Hãn. Thầy cùng với giáo viên nhà trường có nhiều hoạt động hướng dẫn học sinh sử dụng AI, STEM trong học tập, làm việc và triển khai một số hoạt động liên quan đến robotics.

Thầy cho biết, để giúp các em triển khai tốt phần học này, nhiều giáo viên bộ môn phải mua sắm một số đồ dùng thông qua nền tảng thương mại điện tử song rất khó kiểm soát về chất lượng. Các phụ huynh có hỗ trợ một phần để thầy và trò có thêm thiết bị dạy và học, tuy nhiên cũng chỉ giúp giảm bớt phần nào sự thiếu hụt. Thầy và trò cần một không gian học tập được đầu tư đồng bộ, bài bản, chất lượng. Chính vì vậy, nguồn lực đầu tư từ Nhà nước có vai trò vô cùng quan trọng đảm bảo dạy và học khoa học, hiệu quả, tiệm cận nhanh với xu hướng học tập hiện đại - nơi học sinh có môi trường học tập thuận lợi, cơ hội cọ xát với thử nghiệm, nghiên cứu khoa học ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường.

Muốn có môi trường học tập đồng bộ, hiện đại không thể thiếu mặt bằng để xây dựng. Ở khu vực giáo dục ngoài công lập, lãnh đạo các trường đều mong muốn sẽ được ưu tiên tiếp cận cơ sở vật chất dồi dào sau khi triển khai chính quyền địa phương 2 cấp.

Ông Phạm Tuấn Hùng, Chủ tịch Hội đồng trường, Hiệu trưởng Trường Trung học phổ thông Phan Chu Trinh, Chủ nhiệm Câu lạc bộ Trường Trung học phổ thông tư thục phía Đông Hải Phòng cho biết, Nghị quyết số 71 của Bộ Chính trị đề cập đến nội dung tiếp cận công bằng trong giáo dục và nhấn mạnh giáo dục công lập là trụ cột, giáo dục ngoài công lập là thành phần quan trọng trong cấu thành hệ thống giáo dục quốc dân, xây dựng nền giáo dục mở, liên thông, bảo đảm cơ hội học tập, công bằng, bình đẳng cho mọi người, đáp ứng nhu cầu xã hội, thúc đẩy học tập suốt đời.

Theo ông Phạm Tuấn Hùng, để các trường tư thục phát triển ổn định và bền vững, các trường mong muốn Nhà nước, thành phố có cơ chế thông thoáng, khả thi, trong đó có việc tiếp cận đất đai, thuê sử dụng đất. Cụ thể, cần ưu tiên dành quỹ đất sạch, cho phép chuyển đổi linh hoạt mục đích sử dụng đất sang đất giáo dục, giao đất sạch cho các dự án giáo dục, đào tạo. Thành phố cần có các chính sách như, không áp dụng thuế thu nhập doanh nghiệp đối với cơ sở giáo dục công lập, cơ sở giáo dục tư thục hoạt động không vì lợi nhuận.

Phấn đấu đạt các tiêu chí nhất định về phòng học thông minh

Dịp 20/11, Thường trực Thành ủy Hải Phòng tổ chức hội nghị đối thoại với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động ngành Giáo dục thành phố năm 2025.

Các đại biểu nêu nhiều ý kiến, kiến nghị tập trung vào 5 nhóm vấn đề lớn, trong đó có nhóm nội dung liên quan hạ tầng số, phòng STEM, STEAM, phòng thí nghiệm còn hạn chế. Các cơ sở giáo dục đề nghị thành phố đầu tư hạ tầng và không gian số trong nhà trường, xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo gắn với doanh nghiệp, viện nghiên cứu và triển khai cơ sở dữ liệu, báo cáo điện tử dùng chung, nhập liệu một lần, sử dụng nhiều lần.

UBND thành phố Hải Phòng đã giao Sở Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ xây dựng, triển khai Đề án chuyển đổi số ngành Giáo dục theo tinh thần Nghị quyết số 57-NQ/TW và Kế hoạch số 142/KH-UBND, tập trung hoàn thiện hạ tầng số, cơ sở dữ liệu, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, dạy học, kiểm tra, đánh giá cùng một số nhiệm vụ khác.

Một trong những nhóm nhiệm vụ Bí thư Thành ủy Hải Phòng Lê Tiến Châu đề nghị ngành Giáo dục Hải Phòng và các đơn vị liên quan thực hiện thời gian tới là Hải Phòng phấn đấu đi đầu cả nước trong chuyển đổi số và ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong giáo dục, xây dựng Hải Phòng thành thành phố học tập số.

Theo đó, hoạt động dạy và học cần tập trung ứng dụng khoa học - công nghệ, phát triển hệ sinh thái học liệu số, thư viện số, học bạ điện tử và lớp học thông minh. Cần ứng dụng AI trong giảng dạy, đánh giá và quản trị cũng như nâng cao năng lực số cho giáo viên, học sinh, nhân rộng mô hình trường học thông minh trên toàn thành phố, phấn đấu đến năm 2030 phần lớn trường học ở Hải Phòng đạt các tiêu chí nhất định về “trường học thông minh”.

Chia sẻ kinh nghiệm từ thực tiễn, bà Lê Thị Minh Tâm, Hiệu trưởng Trường Trung học cơ sở Trần Phú, phường Lê Chân cho biết, tại trường có nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo, hiệu quả được ứng dụng trong thực tiễn quản lý, giảng dạy và giáo dục, học sinh đã thay đổi tư duy, hành động, trong đó có hoạt động liên quan đến giáo dục STEM, AI, Robocon, khoa học kỹ thuật. Kết quả thầy và trò nhà trường đạt được là giải Nhất cấp thành phố và giải Vô địch miền Bắc tại cuộc thi “Robotacon First lego league 2025” thành phố Hải Phòng.

Theo bà Lê Thị Minh Tâm, thời gian tới, nhà trường tích cực, chủ động tiếp cận nhiều cuộc thi mới, lĩnh vực mới, mở rộng sân chơi trí tuệ, tạo cơ hội thỏa mãn niềm khát khao học hỏi và cống hiến của học sinh. Giáo viên nhà trường khai thác thành tựu khoa học công nghệ vào hoạt động dạy và học, coi trọng thực hành và trải nghiệm thực tiễn. Thầy cô cùng học sinh sáng tạo ra sản phẩm khoa học kỹ thuật có giá trị ứng dụng, giải quyết vấn đề tình huống đời sống một cách linh hoạt, hiệu quả, hòa nhập xu thế hội nhập và phát triển của thành phố, đất nước./.

Minh Thu

GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐ CHO HỌC SINH, SINH VIÊN ĐỂ XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG SỐ AN TOÀN, VĂN MINH

Không gian mạng mở ra nhiều cơ hội học tập và sáng tạo, nhưng cũng tiềm ẩn nhiều rủi ro cho giới trẻ. Việc trang bị kỹ năng số cho học sinh, sinh viên đang được xem là “lá chắn mềm”, không chỉ giúp các em biết bảo vệ bản thân trước rủi ro trực tuyến, mà còn hình thành thể hệ công dân số có trách nhiệm, chung tay xây dựng môi trường mạng an toàn và văn minh.

Khung chính sách và định hướng quốc gia cho phát triển kỹ năng số học đường

Trong những năm gần đây, chủ trương về phát triển kỹ năng số và bảo đảm an toàn, an ninh mạng cho học sinh, sinh viên được xác định là nhiệm vụ trọng tâm trong thời kỳ ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số và trí tuệ nhân tạo. Nghị quyết số 71-NQ/TW khẳng định chuyển đổi số toàn diện, phổ cập và ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số, trí tuệ nhân tạo trong giáo dục và đào tạo, hướng tới hình thành nguồn nhân lực số chất lượng cao.

Cùng với đó, Luật An ninh mạng (2018) quy định trách nhiệm của cá nhân, tổ chức trong việc bảo vệ an toàn thông tin, dữ liệu cá nhân và phòng, chống các hành vi vi phạm trên không gian mạng. Từ năm 2020, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 46/2020/TT-BGDĐT (có hiệu lực từ năm 2021) về Chương trình môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cấp trung học phổ thông nhằm đưa nội dung Luật An ninh mạng vào chương trình Giáo dục quốc phòng - An ninh ở bậc trung học phổ thông, giúp học sinh nắm được những khái niệm cơ bản về bảo mật, quyền riêng tư và ứng xử có trách nhiệm trên mạng. Những văn bản này đã tạo nên khung chính sách từ cấp cao đến hướng dẫn chuyên môn

Môi trường số trong học đường

Tại nhiều địa phương, hoạt động tuyên truyền, tập huấn kỹ năng an toàn số được triển khai mạnh mẽ. Chẳng hạn, tại Cần Thơ, Phòng An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao Công an tỉnh Cần Thơ vừa phối hợp với trường Trung học phổ thông Chuyên Nguyễn Thị Minh Khai, tổ chức tuyên truyền Luật An ninh mạng và văn hóa ứng xử trên mạng xã hội cho hơn 900 em học sinh của trường. Tại Lai Châu, Chi đoàn Văn phòng Cơ quan Cảnh sát điều tra, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm Công nghệ cao - Đoàn thanh niên Công an tỉnh Lai Châu phối hợp với trường Trung học phổ thông Tân Uyên tổ chức buổi tuyên truyền về sử dụng mạng xã hội an toàn, văn minh và phòng chống bạo lực học đường cho trên 900 em học sinh cùng toàn thể cán bộ, giáo viên, nhân viên của nhà trường.

Ở cấp trung học cơ sở cũng bước đầu có những sinh hoạt chuyên đề về an ninh mạng như trường Trung học cơ sở Nam Trung Yên (Hà Nội), thầy cô thuộc phòng tâm lý học đường kết hợp bộ phận Đoàn - Đội của nhà trường đã xây dựng sinh hoạt chuyên đề với nội dung

“Sử dụng mạng xã hội an toàn” nhằm mong muốn học sinh nâng cao nhận thức và kỹ năng về việc sử dụng mạng xã hội. Hay như trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội) đã biên soạn cuốn sách “Năng lực số 2021 - Khung năng lực số dành cho sinh viên” và cuốn “Cẩm nang phát triển năng lực số cho sinh viên” nhằm giúp người học chủ động trang bị kỹ năng số, thích ứng với môi trường học tập và làm việc trong thời đại chuyển đổi số.

Cô và trò trường THCS Nam Trung Yên (Hà Nội) trong buổi sinh hoạt chủ đề “Sử dụng mạng xã hội an toàn” (Ảnh: THCS Nam Trung Yên).

Buổi tập huấn về sử dụng mạng xã hội an toàn, văn minh cho giáo viên Tiểu học tạo trường Tiểu học Nam Trung Yên (Hà Nội) (Ảnh: Trường Tiểu học Nam Trung Yên)

học hiện nay chỉ dừng lại ở mức tuyên truyền và phổ biến lý thuyết, thiếu hoạt động thực hành gắn với tình huống thực tế như bảo vệ tài khoản, xử lý thông tin giả, nhận diện lừa đảo trực tuyến. Nhiều giáo viên, đặc biệt là giáo viên các môn ngoài Tin học, chưa được đào tạo để lồng ghép kỹ năng số và an toàn mạng vào bài giảng. Điều này dẫn tới hệ quả trực tiếp: học sinh dễ gặp rủi ro trên mạng. Một số vụ việc gần đây cho thấy rõ những nguy cơ tiềm ẩn từ môi trường mạng. Từ đây có thể thấy khoảng cách giữa các chính sách và kỹ năng thực tế vẫn còn khá xa. Một môi trường số an toàn, văn minh không thể chỉ dựa trên khẩu hiệu, mà phải có chuẩn đầu ra, đánh giá, và giám sát cụ thể.

Lộ trình để xây dựng môi trường số an toàn, văn minh trong học đường

Kinh nghiệm từ Singapore cho thấy, giáo dục kỹ năng số và đạo đức công dân số chỉ thực sự hiệu quả khi được tích hợp xuyên suốt trong chương trình học chính khóa.

Tại Singapore, Công ty An ninh mạng Fortinet phối hợp với Hiệp hội các chuyên gia an ninh thông tin (AiSP) đã biên soạn và xuất bản sách giáo dục trẻ em về an ninh mạng, giúp học sinh sớm hình thành nhận thức và kỹ năng tự bảo vệ mình trên không gian số. Mỗi năm, các trường đều tổ chức hoạt động mô phỏng, đánh giá kỹ năng, giúp học sinh thực hành thay vì chỉ nghe giảng. Tại Canada giáo dục kỹ năng số được coi là một phần của “năng lực công dân toàn cầu”. Các trường thiết lập “Digital Literacy Framework” với tiêu chí cụ thể: từ hiểu biết công nghệ, đạo đức số, đến khả năng hợp tác và sáng tạo trực tuyến. Nhờ đó, học sinh được đánh giá thường xuyên, giáo viên có tài liệu hướng dẫn thống nhất.

Bài học rút ra cho Việt Nam là cần một khung năng lực kỹ năng số quốc gia cho học sinh tương tự chuẩn năng lực ngoại ngữ hay tin học, kèm theo cơ chế kiểm tra, đánh giá định kỳ. Để thu hẹp khoảng cách và thực sự xây dựng một môi trường học đường số an toàn, văn minh cho học sinh, sinh viên, Việt Nam cần sớm ban hành khung năng lực kỹ năng số theo từng cấp học, bao gồm hiểu biết về dữ liệu cá nhân, nhận diện thông tin sai lệch, phòng tránh lừa đảo và ứng xử văn minh trên mạng, đồng thời tích hợp trong đánh giá hạnh kiểm và năng lực công dân. Giáo viên các môn học cần được tập huấn kỹ năng số để lồng ghép nội dung này vào bài giảng; mỗi trường nên có bộ phận phụ trách an toàn thông tin, đảm bảo hạ tầng mạng và bảo mật dữ liệu học sinh. Nhà nước cần tiếp tục đầu tư hạ tầng và thiết bị số cho vùng khó khăn, triển khai phần mềm giám sát, tường lửa và hệ thống lọc nội dung độc hại.

Song song đó, cần xây dựng văn hóa số học đường thông qua diễn đàn, cuộc thi, câu lạc bộ kỹ năng số, giúp học sinh rèn luyện hành vi “sống an toàn - ứng xử văn minh” trên mạng; phụ huynh cũng cần được bồi dưỡng kiến thức để đồng hành cùng con. Khi nhà trường, gia đình và xã hội cùng phối hợp, sẽ hình thành môi trường học đường số an toàn, văn minh và sáng tạo, tạo nền tảng cho thế hệ trẻ Việt Nam tự tin hội nhập và làm chủ công nghệ./

Bảo Ngọc

ĐÀO TẠO THỂ HỆ HỌC SINH TỰ TIN, HỘI NHẬP TRONG KỶ NGUYÊN SỐ

Trong bối cảnh hội nhập sâu rộng và chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ trên toàn cầu, giáo dục Hải Phòng đang từng bước đổi mới toàn diện, không chỉ tập trung vào nâng cao chất lượng giảng dạy ngoại ngữ mà còn chú trọng ứng dụng công nghệ số trong từng hoạt động dạy và học. Các nhà trường trên địa bàn thành phố đang chủ động đa dạng hóa các loại hình ngoại ngữ, tích hợp các công cụ, nền tảng số để trang bị cho học sinh những kỹ năng cần thiết, giúp các em tự tin thích ứng với môi trường học tập và làm việc toàn cầu.

Việc đổi mới này phù hợp với định hướng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao của thành phố, khi Hải Phòng hướng tới trở thành thành phố hội nhập quốc tế, đồng thời đặt nền tảng vững chắc cho thể hệ trẻ trong bối cảnh số hóa và tự động hóa ngày càng phổ biến. Không chỉ dừng lại ở việc dạy ngoại ngữ truyền thống, các trường phổ thông còn hướng tới hình thức học tập linh hoạt, cá nhân hóa, học thông qua trải nghiệm thực tế, tương tác trực tuyến, kết nối với các nền tảng quốc tế.

Mở rộng loại hình ngoại ngữ gắn với công nghệ số

Từ năm học 2025 - 2026, Trường THPT Lương Thế Vinh triển khai học song song hai ngoại ngữ cho học sinh lớp 10, với tinh thần “biết hai ngoại ngữ là một lợi thế”. Sự chủ động này giúp học sinh vừa nắm vững kiến thức cơ bản, vừa làm quen với các kỹ năng số cần thiết để khai thác nguồn tài liệu trực tuyến, tương tác với nền tảng học tập quốc tế. Chương trình được sự đồng thuận cao từ phụ huynh, tạo điều kiện thuận lợi cho việc triển khai đồng loạt, thu hút đông đảo học sinh tham gia.

Em Cao Thị Bảo Ngọc, học sinh lớp 10A3, bày tỏ: “Khi chọn tiếng Anh và Trung, em có thể tiếp cận nguồn tài liệu phong phú trên Internet, tham gia các nền tảng học tập quốc tế và mở rộng giao lưu với bạn bè toàn cầu. Biết nhiều ngoại ngữ cũng là lợi thế để em có thể làm việc trong môi trường hợp tác quốc tế”.

Cô Hồ Thị Dinh, Hiệu trưởng nhà trường, cho biết: “Ngoại ngữ 1 đối với khối 10 được phân theo lớp, tiếng Trung cho một số lớp và tiếng Anh cho các lớp còn lại. Học sinh được tự chọn ngoại ngữ 2 hoặc tham gia câu lạc bộ ngoại ngữ, học 3 tiết/tuần hoặc tham gia các buổi học trực tuyến vào

chiều thứ Bảy. Trong lộ trình 5 năm đẩy mạnh đa ngoại ngữ, nhà trường hướng tới mục tiêu: sau 3 năm THPT, học sinh vừa nắm vững kiến thức về công nghệ, trí tuệ nhân tạo (AI), vừa thành thạo ít nhất hai ngoại ngữ, tạo lợi thế học tập và nghề nghiệp”.

Cùng với đó, tại Trường THPT Chu Văn An, tiếng Nhật đã được triển khai giảng dạy từ năm học 2015 và đến năm học 2025 - 2026 là năm thứ 11 chương trình này được duy trì. Số lượng học sinh theo học tiếng Nhật tăng đều qua từng năm, phản ánh nhu cầu thực tế và xu hướng hội nhập quốc tế. Tại Trường THPT Thái Phiên, việc mở rộng giảng dạy tiếng Hàn Quốc trong năm học thứ hai cũng khẳng định định hướng đào tạo học sinh toàn cầu, năng động, tự tin, đồng thời khuyến khích học sinh sử dụng các nền tảng số để học và thực hành ngoại ngữ.

Các môn học ngoại ngữ hiện nay không chỉ dạy thông qua giáo án giấy, mà được tích hợp với công nghệ số: bài giảng điện tử, học liệu trực tuyến, phần mềm luyện nghe - nói, ứng dụng tương tác trực tuyến, cũng như các nền tảng giao lưu học tập quốc tế. Điều này giúp học sinh học tập chủ động, linh hoạt, rèn luyện kỹ năng sử dụng công nghệ để tìm kiếm và khai thác thông tin, tăng khả năng tự học và thực hành ngoại ngữ trong môi trường số.

Nâng cao chất lượng dạy học ngoại ngữ thông qua chuyển đổi số

Ngành giáo dục Hải Phòng đặc biệt chú trọng nâng cao chất lượng dạy học ngoại ngữ từ bậc mầm non đến trung học phổ thông. Toàn thành phố hiện có 258/594 trường tổ chức hoạt động làm quen với tiếng Anh cho trẻ mẫu giáo, với 44.651 trẻ tham gia, chiếm 24% tổng số trẻ mẫu giáo. Ở cấp tiểu học, ngoại ngữ là môn học bắt buộc từ lớp 3, tỷ lệ học sinh lớp 3 - 5 được học ngoại ngữ đạt 100%. Ở bậc trung học, các trường phối hợp tổ chức các lớp học ngoại ngữ theo chuẩn quốc tế, đồng thời ứng dụng các nền tảng học trực tuyến, kiểm tra và thi thử trên môi trường số.

Ngoài tiếng Anh, Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Phòng khuyến khích các trường mở rộng dạy các ngoại ngữ khác như tiếng Nhật, Hàn, Nga, Pháp, Trung, đồng thời tận dụng công nghệ để hỗ trợ giảng dạy. Bài giảng điện tử, thư viện học liệu số, phần mềm luyện nghe - nói, các câu lạc bộ trực tuyến, cũng như giao lưu quốc tế qua nền tảng số là những công cụ giúp học sinh học ngoại ngữ một cách linh hoạt, không bị giới hạn bởi cơ sở vật chất hay thời khóa biểu.

Việc ứng dụng công nghệ số còn giúp nâng cao hiệu quả quản lý, theo dõi tiến độ học tập, hỗ trợ cá nhân hóa quá trình học của từng học sinh. Học sinh có thể học mọi lúc, mọi nơi, truy cập kho tài liệu phong phú, tham gia các khóa học trực tuyến quốc tế, rèn luyện kỹ năng tự học và kỹ năng số song song với học ngoại ngữ.

Phó Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo, ông Đỗ Duy Hưng, nhấn mạnh: “Trong kỷ nguyên số, việc biết nhiều ngoại ngữ kết hợp với kỹ năng số trở thành lợi thế vượt trội. Học sinh không chỉ tiếp cận nguồn tri thức phong phú từ nhiều quốc gia, mà còn mở rộng cơ hội du học, giao lưu quốc tế, đồng thời rèn luyện tư duy linh hoạt và kỹ năng giao tiếp đa văn hóa những yếu tố thiết yếu để thành công trong thế giới toàn cầu.”

Ngành giáo dục thành phố triển khai nhiều chuyên đề, hội thi giáo viên dạy giỏi, các cuộc thi Toán, khoa học bằng tiếng Anh, vừa giúp giáo viên nâng cao nghiệp vụ, vừa tạo cơ hội cho học sinh thực hành ngoại ngữ trong môi trường số. Các nhà trường còn áp dụng kiểm tra trực tuyến, hệ thống quản lý học tập LMS, và phần mềm hỗ trợ học tập cá nhân hóa, từ đó truyền cảm hứng, khơi dậy niềm say mê ngoại ngữ, hướng tới xây dựng môi trường học tập chủ động, tự tin, sáng tạo và hội nhập quốc tế.

Nhờ tích hợp chuyển đổi số vào giáo dục ngoại ngữ, Hải Phòng đang từng bước đào tạo thế hệ học sinh năng động, tự tin, sáng tạo và hội nhập, sẵn sàng đón nhận các cơ hội học tập và nghề nghiệp trong bối cảnh toàn cầu hóa và số hóa. Mỗi học sinh không chỉ được trang bị kiến thức ngôn ngữ, mà còn được rèn luyện kỹ năng số, tư duy phản biện, khả năng thích ứng nhanh với thay đổi, tạo nền tảng vững chắc cho hành trang hội nhập quốc tế.

Hải Phòng đang chứng minh rằng, ứng dụng chuyển đổi số trong giáo dục không chỉ là xu hướng, mà còn là giải pháp thiết thực để phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, góp phần xây dựng thành phố năng động, sáng tạo, sẵn sàng hội nhập trong kỷ nguyên số./.

Bùi Hạnh

LÀM THẾ NÀO ĐỂ HỌC SINH, SINH VIÊN SỬ DỤNG NỀN TẢNG HỌC TRỰC TUYẾN HIỆU QUẢ?

Học trực tuyến mang lại nhiều lợi ích như học mọi lúc, mọi nơi, lưu trữ bài giảng, trao đổi với giảng viên và làm bài tập thuận tiện. Hiện nay, các nền tảng được sử dụng phổ biến gồm Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom, Viettel Study và K12 Online.

Các bước sử dụng nền tảng học trực tuyến hiệu quả: Đăng ký tài khoản bằng email trường học hoặc tài khoản Google cá nhân, đảm bảo thông tin chính xác. Tham gia lớp học bằng mã lớp được giảng viên cung cấp; theo dõi đầy đủ lịch học, thông báo và hạn nộp bài. Nộp bài đúng mục: sử dụng “Assignments” (trên Google Classroom) hoặc “Tasks” (trên Microsoft Teams) để tải bài làm lên đúng yêu cầu. Ghi lại hoặc lưu video bài giảng (nếu nền tảng hỗ trợ) để có thể xem lại và ôn tập khi cần.

Việc tuân thủ các bước trên sẽ giúp học sinh, sinh viên chủ động, hiệu quả và tự tin hơn trong quá trình học trực tuyến./.

ỨNG XỬ ĐÚNG CỦA HỌC SINH, SINH VIÊN TRÊN MẠNG XÃ HỘI?

Trong thời đại số, mạng xã hội đã trở thành không gian quen thuộc của học sinh, sinh viên để kết nối, học tập và chia sẻ thông tin. Tuy nhiên, đây cũng là nơi đòi hỏi mỗi người phải có trách nhiệm với hành vi và nội dung mình đăng tải.

Trước hết, việc tôn trọng sự khác biệt là điều cần thiết. Mỗi người có một góc nhìn riêng, vì vậy học sinh, sinh viên cần tránh tranh cãi tiêu cực, không công kích hay xúc phạm người khác. Thay vào đó, hãy giao tiếp hòa nhã và lắng nghe đa chiều.

Bên cạnh đó, chia sẻ thông tin chính xác là một hành động thể hiện trách nhiệm với cộng đồng. Trước khi đăng tải, hãy kiểm chứng nguồn, tránh lan truyền tin giả gây hoang mang hoặc ảnh hưởng xấu đến người khác.

Cuối cùng, tuyệt đối không phát tán nội dung bạo lực, phản cảm hoặc vi phạm thuần phong mỹ tục. Những nội dung này không chỉ gây tổn hại cho người xem mà còn có thể ảnh hưởng đến hình ảnh cá nhân và vi phạm pháp luật.

Ứng xử văn minh trên mạng xã hội không chỉ giúp xây dựng môi trường trực tuyến lành mạnh mà còn thể hiện kỹ năng số cần thiết của học sinh, sinh viên trong thời đại mới./.

NHỮNG LƯU Ý GÌ KHI DÙNG ĐIỆN THOẠI THÔNG MINH CHO HỌC TẬP?

Điện thoại thông minh là công cụ học tập linh hoạt. Để sử dụng hiệu quả, chúng ta cần lưu ý một số điều sau:

- Cài ứng dụng học tập: Zoom, Google Meet, Classroom, Notion;
- Bật Focus Mode để tập trung;
- Bảo vệ dữ liệu cá nhân bằng mã PIN, vân tay, FaceID;
- Sao lưu dữ liệu lên Google Drive hoặc Photos./.

CÔNG CỤ GIÚP HỌC SINH SINH VIÊN SÁNG TẠO NỘI DUNG SỐ?

AI có thể phân tích dữ liệu học tập, gợi ý bài tập, hỗ trợ nghiên cứu. học sinh, sinh viên cần nắm khái niệm, ứng dụng và rủi ro, bảo mật khi dùng AI. Khung năng lực AI UNESCO yêu cầu kỹ năng: tìm kiếm, đánh giá, sáng tạo, hợp tác, bảo mật. ChatGPT: viết nội dung, lập dàn ý. Canva AI: thiết kế poster, infographic. CapCut AI: dựng video. Grammarly: chỉnh sửa văn bản.

Để sáng tạo nội dung số hiệu quả, học sinh sinh viên có thể dùng các công cụ: Canva (thiết kế poster, infographic), CapCut (video), Padlet (trưng bày ý tưởng), Google Workspace (soạn thảo, chia sẻ)/.

KỸ NĂNG SỐ CẦN CÓ CỦA HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG HỢP TÁC VÀ HỘI NHẬP QUỐC TẾ?

Để tự tin tham gia môi trường học tập và làm việc toàn cầu, học sinh, sinh viên cần trang bị những kỹ năng số thiết yếu. Trước hết, cần chủ động học các kỹ năng nghề nghiệp và kỹ năng mềm thông qua các nền tảng uy tín như LinkedIn Learning, Coursera hay Udemy. Đây là nguồn tài nguyên phong phú giúp mở rộng kiến thức và chuẩn hóa năng lực theo tiêu chuẩn quốc tế.

Song song với đó, việc nâng cao năng lực ngôn ngữ là vô cùng quan trọng. học sinh, sinh viên có thể luyện phát âm, từ vựng và giao tiếp tiếng Anh trên các ứng dụng như Duolingo hoặc ELSA Speak để cải thiện khả năng hội nhập.

Cuối cùng, kỹ năng làm việc nhóm và tham gia hội thảo trực tuyến là bắt buộc trong bối cảnh toàn cầu hóa. Các nền tảng như Zoom, Microsoft Teams hay Discord giúp học sinh, sinh viên trao đổi, thảo luận và hợp tác hiệu quả với bạn bè, giảng viên hoặc đối tác quốc tế.

Trang bị những kỹ năng số này sẽ giúp học sinh, sinh viên tự tin bước vào các môi trường học thuật và nghiên cứu quốc tế, đồng thời mở rộng cơ hội nghề nghiệp trong tương lai./.

LÀM SAO ĐỂ HỌC SINH, SINH VIÊN QUẢN LÝ THỜI GIAN VÀ TẬP TRUNG HỌC TẬP HIỆU QUẢ?

Để học tập có tổ chức và duy trì sự tập trung, học sinh, sinh viên có thể tận dụng các công cụ số giúp quản lý thời gian và rèn luyện thói quen học tập tích cực.

Lập kế hoạch học tập: Sử dụng Google Calendar, Trello hoặc Notion để tạo thời khóa biểu, theo dõi tiến độ và đặt deadline cho từng nhiệm vụ. Những công cụ này giúp bạn hình dung rõ khối lượng công việc và tránh quên các nhiệm vụ quan trọng.

Rèn luyện sự tập trung: Các ứng dụng như Forest hoặc Pomodoro Timer giúp chia nhỏ thời gian học theo chu trình từ 25-30 phút, từ đó tăng khả năng tập trung và giảm xao nhãng.

Theo dõi sức khỏe thể chất: Duy trì thói quen vận động và ngủ đủ giấc rất quan trọng cho quá trình học tập. Google Fit hoặc Samsung Health hỗ trợ theo dõi bước chân, giấc ngủ và mức độ vận động mỗi ngày.

Chăm sóc sức khỏe tinh thần: Ứng dụng Headspace hay Calm giúp thư giãn, thiền và kiểm soát căng thẳng, từ đó giữ tâm lý ổn định và duy trì hiệu quả học tập.

Kết hợp các công cụ này một cách hợp lý sẽ giúp học sinh, sinh viên quản lý thời gian khoa học, tập trung tốt hơn và đạt kết quả học tập bền vững./.

KINH NGHIỆM CHUYỂN ĐỔI SỐ TỪ NƯỚC NGOÀI CÓ THỂ ÁP DỤNG CHO HỌC SINH, SINH VIÊN VIỆT NAM

Nhiều quốc gia đã triển khai chuyển đổi số trong giáo dục rất hiệu quả và có những kinh nghiệm đáng để học sinh, sinh viên Việt Nam tham khảo.

- **Hàn Quốc** nổi bật với việc đưa AI và hệ thống e-Learning vào lớp học, giúp tối ưu hóa việc dạy - học và hỗ trợ giáo viên theo dõi năng lực từng học sinh.

- **Singapore** phát triển mô hình Smart Nation với nhiều dịch vụ công trực tuyến dành cho học sinh, sinh viên như quản lý kết quả học tập, hỗ trợ học bổng, đăng ký khóa học - tất cả đều thông qua một hệ thống số thống nhất.

- **Hoa Kỳ** ứng dụng mạnh mẽ trí tuệ nhân tạo để cá nhân hóa hành trình học tập. AI phân tích điểm mạnh, điểm yếu và tốc độ tiếp thu của từng học sinh, từ đó đề xuất nội dung học phù hợp và hỗ trợ theo dõi tiến độ chi tiết.

Những kinh nghiệm này có thể trở thành gợi ý hữu ích để học sinh, sinh viên Việt Nam phát triển thói quen học tập chủ động, tiếp cận tri thức hiện đại và thích ứng tốt hơn với môi trường giáo dục toàn cầu/.

HỌC SINH, SINH VIÊN CẦN LÀM GÌ ĐỂ QUẢN LÝ THÔNG TIN VÀ BẢO MẬT KHI SỬ DỤNG CÁC NỀN TẢNG AI?

Khi sử dụng các công cụ AI, học sinh, sinh viên cần đặc biệt chú ý đến an toàn thông tin để tránh rủi ro rò rỉ dữ liệu hoặc bị khai thác thông tin cá nhân.

- *Không chia sẻ dữ liệu cá nhân nhạy cảm:* Tuyệt đối không nhập số Chứng minh thư nhân dân/Căn cước công dân tài khoản ngân hàng, mật khẩu hay thông tin gia đình vào các công cụ AI công cộng.

- *Sử dụng tài khoản học tập:* thay vì tài khoản cá nhân khi đăng ký các nền tảng AI miễn phí hoặc công cộng. Điều này giúp hạn chế rò rỉ dữ liệu quan trọng.

- *Sao lưu dữ liệu quan trọng như:* bài làm, tài liệu học tập hoặc dự án vào Google Drive, OneDrive hoặc thiết bị lưu trữ cá nhân để tránh mất mát khi hệ thống gặp sự cố.

- *Kích hoạt xác thực hai lớp (2FA):* nếu nền tảng hỗ trợ, giúp tài khoản được bảo vệ tốt hơn trước nguy cơ bị truy cập trái phép.

- Thực hiện các biện pháp này sẽ giúp học sinh, sinh viên an toàn hơn khi khai thác các công cụ AI phục vụ học tập và nghiên cứu./.

HỌC SINH, SINH VIÊN CẦN ĐẠT KHUNG NĂNG LỰC SỐ VÀ NĂNG LỰC AI NHƯ THẾ NÀO?

Theo Khung năng lực số dành cho học sinh, sinh viên và Khung năng lực AI của UNESCO, người học cần phát triển toàn diện các nhóm năng lực sau:

Kỹ năng số cơ bản: Thành thạo việc tìm kiếm, lưu trữ và xử lý thông tin; sử dụng hiệu quả các thiết bị số và phần mềm phục vụ học tập.

Năng lực AI: Biết cách ứng dụng công cụ AI trong học tập như tóm tắt văn bản, phân tích dữ liệu, hỗ trợ nghiên cứu và sáng tạo nội dung số một cách có trách nhiệm.

Bảo mật dữ liệu: Nhận diện rủi ro an toàn thông tin, hiểu cách bảo vệ dữ liệu cá nhân và thực hiện các biện pháp bảo mật phù hợp.

Hợp tác và giao tiếp số: Tự tin làm việc nhóm trên môi trường trực tuyến, sử dụng các nền tảng trao đổi - hội họp và tham gia các cộng đồng học tập số.

Văn minh và đạo đức số: Thể hiện thái độ ứng xử đúng mực trên không gian mạng, tôn trọng pháp luật, biết phản biện và nhận diện tin giả.

Việc đạt được các nhóm năng lực này sẽ giúp học sinh, sinh viên không chỉ học tập hiệu quả hơn mà còn sẵn sàng tham gia môi trường làm việc số trong tương lai./.